

ÅRSRAPPORTEN 2008 FÖR NORDÖSTRA SKÅNE.

Vintern var extremt snöfattig och mild. En skärsnäppa sågs av och till i Äspet hela vintern och en flock storspovar övervintrade vid Tosteberga bodar. Enstaka vattenpiplärkor och en övervintrande skedandhane fanns i Äspet hela vintern. I mitten av januari gjordes områdets första vinterfynd någonsin av brun kärrhök. På två lokaler sågs dvärgbeckasiner och ett februarifynd av lappspurv gjordes vid Karsholms gods. Årets enda snösiska fotograferades vid Ö Hammaren. Den svartnäbbade islommen sågs av och till under jan-april utanför Friseboda-Ravlunda.

Mars blev lugn ur raritetssynpunkt. Årets enda spelande pärluggla hördes spela en kort stund vid Dyneboda.

I april blev det bättre fart och vår-fåglarna rasade in i snabb takt, och med dessa även en hel del spännande arter. En svarthuvad mäs upptäcktes i Hammarsjön och en svarthakad buskskvätta dök upp i Äspet. I Äspet sågs också en skärsnäppa. Rekordmånga brandkronade kungsfåglar dök upp och senare under sommaren kunde man konstatera att fåglar häckat. Under Krix årliga båt-tur sågs 25 tobisgrisslor i början av månaden, en ovanligt stor ansamling för vårt område. Ägretthäger sågs två gånger på Rinkaby ängar. Sista april-veckan sågs några rastande ringtrastar vid Vannebergaholmen. En vacker hane halsbandsflugsnappare sågs av många den dagen den rastade inne i Kristian-

Ägretthäger, Niklas Jeppsson ©

stad. En flock vitvingade tärnor drog snabbt förbi Yngsjö på månadens sista dag.

Maj blev årets mest spännande månad och rariteterna duggade tätt. En svart-huvad mäs upptäcktes vid Sjögård och flera olika ägretthäger sågs rasta kortvarigt. Årets hetaste observation var den kohäger som sågs rasta mycket kortvarigt i Pulken innan den drog vidare. En brun glada upptäcktes vid Kärrfästorna och sammanlagt 3 aftonfalkar sågs på olika lokaler. Årets enda ortolansparv sträckte N över Oppmanna, och stora mängder vitkindad gås str NO under fågelskådningens dag. Under första halvan av maj sågs rastande rödstrupiga pipplärkor på två olika lokaler och på Häslövs ängar hördes som mest 2 spelande dubbelbeckasiner. I mitten av maj

dök de första spelande vaktlarna och kornknarrarna upp och fåglar fortsatte sen att spela lite var stans på Kristianstadslätten under större delen av sommaren. Under sista majveckan rastade som mest 5 smalnäbbade simsnäppor i Äspet. Årets mest välbesökta raritet var den mindre sumphöna som spelade flitigt en vecka i Herculesdammarna. En vassångare spelade kortvarigt kring Herculesviken.

I juni/juli lugnade sig flödet av rariteter markant. Enstaka simsnäppor sågs i Äspet, en brun glada flög förbi Österslöv och en turturduva spelade kortvarigt i Pulken. Sammanlagt 3 olika sjungande flodsångare hittades runt om i vattenriket. Vid Näsby gård häckade flodsångare, (paret fångades och ringmärktes).

Atlasinventeringen rullade på för fullt och många inventerare la många timmar i fält på mindre välbesökta lokaler. Exempel på roliga fynd under häckningstid var: vigg, trana, roska, göktyta, strömstare och brandkronad kungsfågel. Sammanlagt häckar nu 4 par havsörn och 3 par kungsörn i vårt område. En sparvugglehäckning hittades i Filkebodaområdet.

Juli bjöd på en stjärtandshäckning i Äspet, en kortvarigt rastande ägretthäger på Isterhäset och en brun glada vid Karpalund. I Äspet rastade flera myrsnäppor mot slutet av månaden.

Augusti var också ganska lugn men mot slutet av månaden dök det upp flera roliga arter. En mindre flugsnappare sågs kortvarigt vid Vannebergaholmen och en adult vitvingad tärna rastade en kort stund i Äspet. Enstaka smalnäbbade simsnäppor sågs i Äspet under sista

augustiveckan och en bit in i sept. Månadens sista dag dök det upp både en blåhake och en rödhuvad dykand i Tosteberga.

September började bra då 4 unga fjälllabbar sträckte förbi Friseboda och en biätare sågs kortvarigt i Åhus. En blåhake sågs på soptippen i mitten av månaden och 3 observationer av lappsparv gjordes. Sista halvan av månaden gjordes en del observationer av rödstrupig piplärka. Månaden avslutades med en ung rosenstare vid Österslöv och den glada många skådare under ett par dagar.

Resterande del av hösten var ganska raritetsfattig. Pärflugglor uppträdde invasionsartat i södra Sverige under okt/nov och lockande pärlflugglor hördes på flera lokaler utmed kusten i vårt område. En brun glada rastade vid Karsholm. November gav en ny kommunart i havssula utanför Friseboda och vid två tillfällen sträckte unga bredstjärtade labbar förbi Friseboda. Även tretåig mäs passerade vid två tillfällen. Vattenpiplärkor dök upp i Äspet och sågs sen året ut. Enda ljuspunkterna under december hittades i Äspet. Där hittades en skärnäppa och årets sista dag sågs där också en sädesärta.

Årets rapport bygger på ca 26 000 observationer. Rapportsystemet svalan är nu en väletablerad rapporteringsmetod för många skådare, både lokala såväl som besökande. Tyvärr var 2007 års höga antal rapporter från Bromölla kommun (ca 1800) en engångsföreteelse, och i år har det bara inkommit knappt 700 observationer. Visst finns det fler som skådar mer regelbundet i Bromölla kommun??

Årsrapporten har sammanställts av ett knappt dussin flitiga klubbmedlemmar som ansvarat för var sin del.

Göran Flyckt:	svanar, lommar - svart stork
Christer Neideman:	vit stork
Nils Waldemarsson:	gäss, labbar - duvor
David Lundgren:	änder
Patrik Olofsson:	rovfåglar
Kaj Svahn:	kornknarr, vaktel, småfläckig.
Göran Arstad:	vadare (utom calidris + myrsnäppa)
Jan Linder:	calidrisvadare + myrsn, + törnsk - korp
Thomas Lindblad:	berguv, rödspov, stare - sävsparv
Hans Cronert:	skogshöns - trana, ugglor - hackspettar
Fredrik Ahlström:	lärkor - trastar
Ulf Sjölin:	gräshoppssångare- svarthätta
Bo Settergren:	grönsångare - sommargylling

Tack till Nils Waldemarsson och Hans Cronert som korrekturläst hela årsrapporten.

För lokala rapportkommittén / Greger Flyckt

KNÖLSVAN

De flesta rapporter om övervintrande knölsvanar kommer från kuststräckan Landön-Tosteberga bodar. Största flockarna under jan-feb var: 82 ex Landön 2/1 (LNI) och 100 ex Tosteberga bodar 20/1 (JEL). Häckande par har rapporterats på följande platser: Valjeviken, Takholmen, Terraholmen, Tosteberga bodar, Söndra skär, Äspet, Arkelstorpsviken, Hercules dammar och Karpalunds dammar. Detta motsvarar inte det häckande beståndet i området. Endast en större ansamling har rapporterats under aug-dec: 130 ex Vannebergaholmen 7/9 (UJK).

MINDRE SÅNGSVAN

Under januari sågs en adult mindre sångsvan vid Yngsjö kapell 17/1-6/2 till-

sammans med en flock sångsvanar och 4 ex rastade vid Öredal (Köpinge ängar) 21/2 (GRFL). Under vårsträcket 10/3-5/4 räknades 122 ex i vårt område. De flesta observationerna är rastande fåglar vid Åhuskärr-Yngsjö-Pulken. En stor flock med som mest 56 ex rastade vid Åhuskärr 22-26/3. I flocken fanns 3st halsmärkta individer. Höststräcket var kortvarigt, 42 ex sträckte 3/11-7/11. Största flocken 33 ex Pulken 5/11 (CCT). 1 ex sågs vid Yngsjö kapell under hela december (GRFL m fl).

SÅNGSVAN

Stora flockar under jan-mars: 51 ex Egeside 3/1 (KAN), 100 ex Yngsjö kapell 3/2 (FAM), 162 ex Pulken 10/2 (JLR), 235 ex Köpinge 21/2 (GRFL), 216 ex Köpinge ängar 1/3 (UJK).

Lyckade häckningar har konstaterats på följande platser: Hammars pynt (Hammarsjön), Harastorp (Djurröd), Kärravängen (Borrestad) och Djur-hagahålan (Ovesholm). Par i lämpliga häckningsmiljöer har setts vid: Arkelstorp, Kvarnäsdammen, Karpalunds dammar och Hercules dammar. Endast en större flock sept-dec: 70 ex Nöbbelöv 5/12 (JNI).

SVART SVAN

En svart svan har rapporterats från Pulken (Egeside) 10/2-17/2. Samma svan har sedan förmodligen förflyttat sig till Ängagårdsdammen där den har observerats 1-8/3 (FAM, ARLA)

SÄDGÅS

Vintern 2008 utgjorde inget undantag i trenden från de senaste åren. Stora mängder sädgäss övervintrar i nordöstra Skåne. Vid gäsräkningen i jan noterades över 14 800 ex. Det är nästan 5 000 fler än högsta antalet under förgående vinter men en bra bit ifrån rekordantalet som är ända ifrån jan 1992 då 23 800 räknades in. Vid gäsräkningen i mitten av mars hade antalet gått ner till 138 ex. Även samma förhållande rådde 2007 då våren också var tidig och sädgässen startade återresan till sina häckningsområden via nordligare rast- och födosöksplatser redan i månadsskiftet februari/mars. En sädgäs observerades på Häslövs ängar ända fram till 15/5 (RSG). Det får antas att det rörde sig om en skadad individ då observationer vid denna tidpunkt på året inte är normala. Höstens första, 10 ex, observerades sträckande söderut 29/9 vid Pulken (CCT), samma datum som första höstobsen 2007, Sädgäss saknades för ovanlighetens skull helt under räkningen i mitten på oktober. Det hög-

sta antalet som noterades under hösten är från räkningen den 13/12 då drygt 12 000 ex observerades. Detta är på intet vis något anmärkningsvärt antal då den högsta höstförekomsten utgör 24 000 från dec 1997. Drivna gässkådare har också förmågan att under goda omständigheter identifiera gäss av rasen tundrasädgäs (*Anser fabalis rossicus*) i flockarna. Antalet rapporter beror säkert på frekvensen av dessa enskilda skådares aktiviteter varför antalen inte kan jämföras år från år. Hur som helst rapporterades denna nordväst-sibiriska ras enligt följande: 2 ex Månsagården, Trolle-Ljungby 20/1, 8 ex Yngsjö 17/2 och 35 ex Yngsjö kapell 27/12. Samtliga observationer tillskrivs (JEL).

SPETSBERGSGÅS

Förekomsten var lägre än under de senaste åren under vintern. Antalet rapporter gick ner väsentligt. Endast vid 3 tillfällen finns mer än 10 ex rapporterade: 12 ex Väjla sjö 12/1 (JLR), 14 ex Yngsjö kapell 26/1 (FAM) och 11 ex Svarta sjö 16/2 (EVA). En sen vårobs finns. En individ som fanns kvar bland grågässen på Häslövs ängar 6/5 (RSG). De första exemplaren för hösten, 2 ex, noterades ovanligt sent vid Östra Ljungby 13/11 (FAM). Ett område som tycks attrahera arten särskilt är väster om Oppmannsjön. Här sägs 130 ex vid Karsholms gods 20/12 (HC). Detta var nästan rekordmänga, men ändå inte. Samme observatör såg 145 ex vid Kälkestad 16/12 2006. Detta är förmodligen den största grupp som setts i området.

BLÄSGÅS

Vid vinterns gäsräkningar sägs under jan – febr cirka 400 bläsgäss i området.

Detta antal steg till 743 i mars vilket tyder på ett visst tillskott av insträckare. Sett över tiden är detta relativt höga antal. T ex utgör antalet bläsgäss i mars områdets näst högsta. Det högsta antalet noterat under gäsräkningarna i mars är från 2001 och uppgår till 869 ex. Största enskilda flock under denna period 2008 utgörs av 600 ex Hovby ängar 19/3 (RSG). Vårens sista, 2 ex, fanns vid Pulken 3/5 (JWE m fl). Höstens första, 2 ex, rastade vid Åsums ängar 4/10 (UTO). Största rapporterade samling under höstperioden var 200 ex Hovby 30/10 (JWE). Detta antal stämmer väl överens med högsta antal under höstens gäsräkningar, nämligen 214 ex 15/11. Vi får dock gå tillbaka till 1997 för att hitta lägre antal under gäsräkningarna under hösten. Men vi vet att vindar och övrig väderlek spelar stor roll för bläsgässens val av flyttningsstråk och rastplatser.

GRÅGÅS

Ansamlingarna av grågäss under gäsräkningarna i jan och febr var rekordstora. 3794 ex och 6972 ex sågs vid räk-

ningarna i respektive månad. Tidigare högsta februariantal är från 2001 och uppgick till 6167 ex. Som vanligt genomfördes flygräkningar av grågässens häckningslokaler i Hammarsjön, Araslövssjön, södra Oppmannasjön och nordöstra Ivösjön av Patrik Olofsson på uppdrag av länsstyrelsen. Antalet bon i Hammarsjön och Araslövssjön fortsätter att minska (se tabell). Någon säker tendens för Oppmannasjön och Ivösjön kan ännu inte utläsas. De första utkläckta ungarna, 6 st, sågs 11/4 på Åsums ängar (LNI). Samma observatör såg redan 21/4 hela 129 pulli på samma lokal. Största sensommarflocken, 6000 ex, noterades på Håslövs ängar 24/8 (RSG). Höstens gäsräkningar gav under september till november siffror på mellan 10 000 och 12 000 individer. Novemberantalet uppgick till ca 10 000, samma högsta antal som 2006. Vid räkningen den 13/12 hade antalet nedgått till 3019 ex. Men detta är ändock nytt decemberrekord då tidigare högsta antal från dec 2006 är 2863 ex.

Tabell 1. Antalet grågäsbon i Hammarsjön. Källa: Flyginventering av grågäs i Hammarsjön och Araslövssjön samt delar av Oppmannasjön och Ivösjön. Vattenriket i fokus 2008:09 Patrik Olofsson/Eco Images Juni 2008.

År	2004	2005	2006	2007	2008
Antal bon	688	419	576	512	422

Tabell 2. Antalet grågäsbon i Araslövssjön. Källa: Flyginventering av grågäs i Hammarsjön och Araslövssjön samt delar av Oppmannasjön och Ivösjön. Vattenriket i fokus 2008:09 Patrik Olofsson/Eco Images Juni 2008.

År	2005	2006	2007	2008
Antal bon	41	86	49	34

GRÅGÅS X KANADAGÅS

Som mest har 10 ex Isternäset 2/11 (EVA) av denna i våra trakter vanligast förekommande hybridgås noterats.

STRIPGÅS

Ett ex sågs vid Pulken 24/5 (EVA). Arten som ursprungligen häckar i Centralasien anses inte förekomma spontant hos oss utan betraktas som parkrymning.

PRUTGÅS

Under 2008 förekom en hel del vinterfynd av prutgås i Sydsverige. Två av dessa inträffade i vårt område, 4 ex Juleboda 26/2 (AWE) och 3 ex Tosteberga bodar 10/3 (ARLA). Första observationen från vårsträcket är från sen kväll 19/5 då översträckande prutgäss hördes vid Kärrfästorna, Furuboda (AWE, Måns Wikström). Till skillnad från de senaste åren finns ett stort antal observationer från det ordinarie koncentrerade vårsträcket under de sista dagarna i maj och de första i juni. Summerar man de inkomna rapporterna som omfattar flockar eller observationstillfällen om 200 till 800 ex blir det cirka 6800 ex som drog förbi under mindre än en vecka mellan 29/5-1/6. Den största flocken, 800 ex, drog förbi Pulken 31/5 mitt på dagen (Erik Möllgaard). En sommarobs föreligger med 1 ex från Landön 8/7 (RBE). Höststräcket drog igång 10/9 då 900 ex drog söderut vid Friseboda mellan kl 1700 och 1830 (FAM). Högsta antalet rapporterade är 2800 ex från Friseboda 4/10 (GRFL). Höststräcket var som brukligt, och till skillnad från vårsträcket, relativt utdraget. Sista observerade sydsträckande är 3 ex Nyehusen 12/11 (LNI). Totalt inrapporterades närmare 8000 ex under hösten. Det är dock en bit ifrån de cirka 20 000 som rapporterades hösten 2005.

Då rådde dock till skillnad från 2008 ett betydande inslag av ostlig till sydostlig vind som gynnar sträckobservationer längs vår kuststräcka. Årets sista observation blev 1 ex Tosteberga bodar 30/11 (MPE, CNN, ARLA).

VITKINDAD GÅS

Till skillnad från föregående vinter så uppträdde de vitkindade relativt sparsamt. Som mest noterades 516 ex vid januariräkningen. Största rapporterade flocken omfattar 500 ex från Kavrö 4/1 (LNI). Högsta noterade antal under jan 2007 var 1700 ex. Vårsträcket kulminerade mellan 9/5 och 11/5 då drygt 27 000 ex rapporterades sträcka. Högsta enskilda antalet, 12 100 ex, sträckte över Håslövs ängar 11/5 under fågel-skådningens dag (GRFL). Inom ramen för projektet för naturvårdsåtgärder i skärgården beräknades de båda öarna Saltholmen och Trueskär 2/5. Då noterades 83 resp 14 bon (LNI, PON, NWA). Detta är 13 bon mer än vid motsvarande räkning 2007. Bedömningen är att mer än 125 par häckade i skärgårdsområdet (NWA). Under tidig höst innan några arktiska gäss kan påräknas sågs hela 2000 ex Tosteberga bodar 3/9 (CWE). Som mest vid gäs-räkningarna summerades drygt 7000 ex 15/11. Detta överträffas enbart av år 2000 då 8200 påträffades. Högsta noterade antal under höststräcket utmed kusten är från Friseboda med en minisiffra om 10 000 ex 6/11 (NWA). Det totalt rapporterade antalet sträckande längs kusten, inklusive Pulken, uppgick till cirka 35 000 ex under perioden 7/9-16/11. Antalet rapporterade höststräckande vitkindade gäss ligger vanligtvis i spannet 30 - 45.000 ex.

KANADAGÅS

Hela 7381 kanadagäss räknades vid januariräkningen. Det är det högsta antalet sen år 2000 då över 8400 sågs. Från häckningssäsongen finns häckningar rapporterade som förväntat från de norra delarna av kommunerna. Från skärgården finns endast enstaka bon noterade. Arten är här över den senaste tjuogoårsperioden vikande (NWA). Från höstens gäsräkningar noteras som mest drygt 7526 ex från december. Det ligger i paritet med de antal som observerats under de senaste tio åren under denna månad. Hela 5300 ex noterades på Isternäset 18/12 (UJK). Här finns ett av kanadagässens viktigaste vinteruppehållsområden.

NILGÅS

Från 1/1 och fram till september fanns en eller två av denna något kontroversiella art rapporterad från fågeldammarna i Tivoliparken Kristianstad av såväl lokala som tillresta skådare. En av dessa gäss torde vara den hane som anlände till bygden under hösten 2005. Med tiden har denne herre blivit tämligen domesticerad och under 2008 finns inga rapporter om nilgäss utanför parken. Huruvida exemplar nummer två i rapporterna är en friflygande individ undandrar sig bedömning. Under 2007 fanns rapporter från sex olika lokaler utanför parken om denna art.

GRAVAND

Då gravanden är en tämligen vanlig häckfågel i rapportområdet visas här endast vinterfynd samt större flockar. Enstaka gravänder brukar övervintra i Äspet under januari månad, första observationen för året var 1 ex 17/1 (NWA). Stora vinteransamling av arten fanns på lokalen 31/1 då 20 ex sågs

(ARLA) samt 50 ex 25/2 (JWE). Under mars och april fylldes det på med fåglar, flockar på > 50 ex noterades vid två tillfällen med 50 ex Äspet 20/30 (HWL) och 70 ex Äspet 18/4 (JEL). I maj månad rapporterades de största flockarna för hela året, som mest sågs 160 ex vid Äspet 11/5 (HWL). Största ansamlingen som finns rapporterad är f.ö. 260 ex Äspet 20/7 2006 (JEL). Sista observationen gjordes något förvånande redan 25/10, då 4 ex sågs vid Äspet (JLR). Ofta ses gravand in i mitten av november och inte sällan ses även enstaka individer in i december månad.

BLÄSAND

Arten rapporterades från fem olika lokaler under januari. Största flocken var 58 ex Vannebergaholmen 1/1 (GRFL, GAR). En anmärkningsvärd siffra. Området Vannebergaholmen – Tosteborga bodar brukar visserligen hysa bläsand de flesta vintrar men endast enstaka till tiotalet fåglar. Under februari noterades arten vid fyra lokaler, varav hela 90 ex vid Rinkaby ängar 10/2 (DLU), vilket är all time high för denna art under februari månad i rapportområdet. I mitten av mars fylldes de klassiska rastplatserna på, flockar med > 50 ex sågs vid tre lokaler, med som mest 320 ex Isternäset 15/3 (EVA). I april var högsta noteringen 350 ex Horna ängar 13/4 (RSG). I vanlig ordning är inga häckningar konstaterade, även om enstaka fåglar sågs under juni och juli. Dessa fynd var fördelade enligt följande: 1 par Ingemanstorp (liten våtmark V Råbelövssjön) 3/6 (Christer Ahlquist, BJO), 2 hanar Terraholmen 29/6 (HC), 1 ex Åhus 1/7 (JWE), 2 ex str SV Rigeleje 27/7 (UGS) samt 1-4 ex Äspet 28-29/7 (Nils-Erik Ewers, CNN). Sydsträcket drog igång 1/9 då

210 ex noterades sträcka mot SV vid Friseboda (PÖD). Sammanlagt rapporterades 16 594 sträckande bläsänder längs kusten mellan perioden 10/9 – 9/11 fördelade på 18 sträckdagar. Höststräckets bästa dag var 10/9 då hela 10 740 ex rapporterades vid Friseboda (UJK, EVA, FAM). Största rastande flocken i november var 250 ex vid Isternäset 16/11 (UJK). Ganska få bläsänder dröjde sig kvar in i december och toppnoteringen var 20 ex Isternäset 18/12 (UJK).

SNATTERAND

Under januari noterades snatterand på fyra lokaler. Vid Vångaviken noterades 6 ex 26/1 (CWE, SVBI), vid Skräbeåns mynning sågs 1 par 5/1 (Annika Wetterberg, Per Lundgren) och Tosteberga bodar hyste som mest 20 ex 1/1 (ASD, FAM). Vid Äspet fanns en imponerande flock, med som mest 40 ex 27/1 (HC). Under februari minskade antalet rejält och toppnoteringen denna månad var 10 ex Äspet 3/2 (Matthis Kaby, Jan Svantesson). Vårflokar började dyka upp i en bit in i mars, med som mest 20 ex Noviadammen 10/3 (ARLA). Under april och maj rapporterades 16 par i lämpliga biotoper fördelade på 8 lokaler. Även större ansamlingar är rapporterade. Det är dock svårt att avgöra om det är rastare eller lokala fåglar. Glädjande nog är två lyckade häckningar konstaterade, då 3 pulli sågs vid Noviadammen 10/6 (ARLA) och två honor med 4 ungar var sågs vid Äspet 20/7 (JEL). Arten noterades på sydsträck 12/9 med 2 ex Friseboda (PÖD). Största höstflocken var 52 ex vid Äspet 17/10 (RSG). Sista obsen gjordes 31/12 med 3 ex vid Tosteberga bodar.

KRICKA

Under januari och februari sågs krickor främst vid Äspet och Tosteberga, med som mest 60 ex vid Äspet 27/1 (UJK). Vårflokar på > 50 ex noterades på sju olika lokaler och största ansamlingen var 500 ex Horna ängar (Hammarsjön) 13/4 (RSG). Inga häckningar har konstaterats, men enstaka ex och småflokar (max 25) rapporterades från Äspet, Häslövs ängar, Isternäset, och Terraholmen. På sensommaren fanns en stor flock på 400 ex vid Pulken 24/8 (CCT). Endast 625 krickor rapporterades på sydsträck längs kusten, fördelat på 11 ex i augusti, 532 ex i september, 70 ex i oktober och 12 ex i november. Under oktober och november fanns krickor främst vid Äspet, med som mest 400 ex 17/10 (RSG) och 400 ex 16/11 (JEL). Lokalen hyste krickor ända in i slutet av december.

GRÄSAND

Två rapporter om flokar på > 500 ex: 650 ex Yngsjö 22/3 (UGS) samt 530 ex Pulken 4/11 (CCT).

STJÄRTAND

Under januari rapporterades 1-2 ex vid Tosteberga bodar med omnejd under 2/1- 11/1. Ytterligare ett januarifynd gjorde i form av en hane vid Yngsjö 26/1 (JLR, GRFL). Det enda februarifyndet gjordes 26/2 vid Äspet (AWE, Märten Wikström). Under våren sågs > 5 ex vid fyra lokaler där 25 ex Häslövs ängar 30/3 (RSG) var toppnoteringen. Under maj sågs enstaka vid Äspet (JWE, HWL) och 1 ex ses även förbiflygande vid Häslövs ängar 1/5 (Pelle Moqvist, Lillemor Däckfors). Inga stjärtänder är rapporterade i juni. Tre rapporter finns i juli, 1 hona med 4 st halv vuxna ungar sågs i Äspet 11/7 (HWL) samt en en-

Stjärtand, Niklas Jeppsson ©

sam hona 16/7 (Ragnar Hall, UGS). Konstaterade häckningar av arten är extremt sällsynt i rapportområdet. Sydsträcket längs kusten gav följande månatliga fördelningar: augusti: 41 ex, september 723 ex, oktober 169 ex och november 34 ex. Sammanlagt således 967 ex. Bästa dagen var 10/9 då hela 673 ex sträckte söderut vid Friseboda! (EVA, FAM, UJK). Under okt - dec rapporterades rastande flockar på > 5 ex vid två tillfällen, 8/12 och 20/12 båda vid Takholmen (NWA).

ÅRTA

Först ut var 1 par Norra Åsumtornet 30/3 (CNN). Under april-maj rapporterades 11 par från 7 olika lokaler, dock inga konstaterade häckningar. Även enskilda ensamma hanar finns rapporterade under häckningstid. Från juni finns inga observationer, och från juli endast en, då 1 ex sågs vid Karpalunds-dammarna (UTO). Sista observationen var en sträckande fågel vid Friseboda 1/9 (PÖD). Årta noteras väldigt sparsam på sträck i rapportområdet.

SKEDAND

Ett januarifynd finns då en hane sågs i Äspet 3/1-20/3 (FAM, ASD m.fl.). Under februari noterades arten endast vid ett tillfälle, då 1 hane sågs vid Österslöv (Råbelövssjön) 16/2 (HC). Vårflockar på > 10 ex rapporterades från 12 olika lokaler med 60 ex Horna ängar 13/4 som toppnotering (RSG). Lyckade häckningar har konstaterats vid Hammarlunds ängar samt Karpalunds sockerbruksdammar (JLR, RSG). I övrigt är ovanligt få par rapporterade; i april 7 par samt i maj 7 par, i juni och juli endast enstaka ex och småflockar utan information om kön. Sträckande skedänder har rapporterats månadsvis enligt följande: juli 6 ex, augusti 14 ex, september 109 ex, oktober 2 ex. Detta ger en totalsiffra på 131 ex, vilket är ett gott resultat. Notera dock endast två ex i oktober, bästa dagen var 10/9 då hela 87 ex sträckte vid Friseboda (UJK, EVA), en dag som observatörerna sent lär glömma (se tex bästa sträckdag även för bläsand, stjärtand och svärta). Rastande flockar > 10 ex på hösten sågs vid Pulken (max 19 ex) och Äspet (max 25 ex) (JEL, CCT). Sista observationen för året gjordes 18/11 vid Pulken då 1 hona sågs (CCT).

RÖDHUVAD DYKAND

1 ex Tosteberga bodar 31/8 (Jonas Engzell). Femte fyndet i rapportområdet av denna art som hör hemma i syd och mellaneuropa (talrikast i Spanien). De fyra tidigare fynden utgjordes av 1 hane 3 honor Landön 12-13/3 1977, 1 hane södra Råbelövssjön 28/4 1979, 1 hona Hercules dammar 17/11-6/12 1984 samt 1 hane Ekenabben 22-26/9 1990.

BRUNAND

Under jan-apr sågs ansamlingar med >15 ex vid Äspet (max 200 ex 18/1) samt Levasjön (105 ex 21/1) (CWE, LNI). Inga konstaterade häckningar. I maj finns endast en rapport, 2 hanar Äspet 11/5 (HWL). I juni sågs arten vid Tosteberga ängar, 4 hanar 26/6 (JWE) samt vid Äspet, 2 hanar 19/6 (HWL). Höstflockarna var som vanligt störst vid Råbelövssjön, där toppnoteringen detta år var 380 ex 17/10 (HC). Även vid Äspet fanns större flockar, max 70 ex 4/12 (CNN). Sista observationen utgjordes av 2 ex Råbelövssjön 29/12 (HC).

VIGG

Ansamlingar > 500 ex under jan-apr sågs främst vid Äspet, med en toppnotering på 2100 ex 3/1 (KAN). Men även Levasjön hyste en stor flock på 3250 ex 21/1 (LNI). Häckning konstaterades på Söndra skär (Långholmarna) där 1 hona låg på 10 ägg 10/6, samt vid Kärravången (Borrestad) där 3 st ungar sågs 14/7 samt 18/7, även vid Nöbbelöv bränneri sågs 4 ungar 18/7 (GRFL, JWE, UJK). Observationer under juni och juli rapporterades i övrigt enligt följande: 4 ex Ängagården (Egeside) (Christer Ahlquist, UJK), 30 ex Tosteberga ängar 26/6 (JWE), 4 ex Balsby, Råbelövssjön 10/6 (UJK), 3 ex Rigeleje 2/7 (UGS), 10 ex Karpalunds sockerbruksdammar (Tomas Lundqvist), 2 ex Hercules dammar 4/7 (JWE), 120 ex Tosteberga ängar och som mest 80 ex Äspet 20/7 (JEL). Endast 32 st viggas noterades på sydsträck vid Kusten söder om Åhus, fördelat på 17 ex i juli, 3 ex i september och 12 ex i november (FAM, UGS, PÖD, RSG). Ansamlingar > 500 ex under andra halvan av året sågs vid Äspet med som mest 2900 ex 20/12 (RSG).

BERGAND

Från 1/1 – 3/5 fanns bergänder i Äspet med som mest 150 ex jan (Matthis Kaby, Malte Persson) 105 ex feb (EVA), 100 ex mar (Leif och Kerstin Östman), 45 ex apr (JEL) och 1 ex maj (JEL). Utöver dessa gjordes observationer av enstaka ex vid Landön samt Östra täppet. 1 hane sågs vid Äspet 20/7 (GRFL). Sommarobservationer är ovanliga, dock så pekade vissa karakterer på att denna individ var en hybrid. En väldigt tidig höstobs gjordes 7/8 då 4 ex sträckte mot söder vid Friseboda (Brita Lavesson, THL). Övriga sträcknoteringar var 1 mot norr Friseboda 12/9 (PÖD) samt 5 ex sydsträckande Tvillingaboden (Furuboda) 5/11 (RSG). Även om berganden aldrig är talrik på sträck i rapportområdet är detta ett osedvanligt lågt antal som troligen inte är i närheten av vad som verkligen sträckte. I november började Äspet åter fyllas på, och som mest sågs 60 ex 21/11 (CNN). Toppnoteringen under december var 140 ex 20/12 (RSG).

EJDER

Inlandsobservationer gjordes enligt följande, rastande om inget annat anges: 6 ex Strandvägen (Ivetofta) 31/3 (LNI), 3 ex Råbelövssjön 6/4 (HC), 1 ex Isternäset 6/4 (HC), 2 ex Gummas-torpasjön 6/4 (HC), 5 ex Häslövs ängar 6/4 (JLR), 15 ex Hammarsjön 6/4 (RSG), 1 ex Degeberga 6/4 (NP), 1 ex Rinkaby ängar 13/4 (RSG), 4 ex sträckande SO Häslövs ängar, 15 ex Ivetofta 28/4 (LNI), 2 ex Hammarsjön 13/5 (RSG). Totalt noterades 11 298 ex på sydsträck längs kusten söder om Åhus, med en toppnotering på 3650 ex 8/10 (UJK, BJO).

ALFÅGEL

Inga flockar på > 200 ex noterades under året, högsta noteringen var 140 ex Friseboda 19/2 (UJK, EVA). Sist ut på våren var 2 ex Äspet 17/5 (JLE). Första höstnoteringen var 2 ex sträckande Friseboda 8/10 (BJO, UJK). Inlandsfynd gjordes med 1 ex 1k Häslövs ängar 3/11 (RSG).

SJÖORRE

Under januari sågs som mest 200 ex Friseboda 28/1 (NWA). I februari var högsta noteringen 250 ex Friseboda 10/2. I mars noterades två flockar > 50 ex, båda vid Juleboda - 60 ex 22/3 samt 24/3 (Johannes Löfqvist, JWE). De enda inlandfynden gjordes i april i form av 24 ex rastade Råbelövssjön 6/4 (HC) samt obestämt antal nattsträckande mot O Vångabergets stenbrott 20/4 (KSN). Högsta ansamlingen under april var 50 ex Juleboda 7/4 (Stefan Cherrug). Ganska få observationer i maj månad, men 150 ex sträckte norrut vid Rigeleje 1/5 (Örjan Sjögren, Ivan Sjögren). Redan i slutet av juni började retursträcket märkas av, då 300 ex hördes flyga mot SV Friseboda kvällen 28/6 (KSN). Även 30/6 pågick ett fint sjöorresträck i mörkret, och minst 500 ex, troligen fler, sträckte SV Friseboda (UGS). Största rastande flocken i juni var 900 ex Rigeleje 29/6 (UGS). En rejäl flock på 2800 ex vid Rigeleje 27/7 var toppnoteringen i juli (UGS). I augusti var största flocken 800 ex Juleboda 24/8 (THL). Även september bjöd på stora rastande flockar i Hanöbukten. Ofta låg det fler långt ut som ej kunde räknas. Högsta siffran denna månad var 2500 ex Friseboda 9/9 (JLR). Totalt under sensommaren/hösten sträckte 7850 ex mot S/SV med följande fördelning månadsvis: juni 800 ex, juli 1130 ex, augusti

754 ex, september 3558 ex, oktober 940 ex, november 668 ex. Årets resultat får ses som ett gott år. Noterbart är observationerna i juni, då de vissa år helt saknas rapporter under denna månad.

SVÄRTA

Under årets första månader sågs små flockar utmed kusten Friseboda - Juleboda med som mest 21 ex Friseboda 21/2 (Stefan Cherrug). Inga häckningar konstaterades, men 2-3 par fanns i Landöskärgården i slutet av juni och början av juli (NWA, GRFL). Sydsträcket tog fart i slutet av juni och summeras månadsvis enligt följande: juli 31 ex, augusti 39 ex, september 589 ex, oktober 44 ex och november 136 ex. Detta ger en fin totalsiffra på 839 ex. Noterbart är att mer än hälften av svärtorna räknades in 9/9 - 10/9 (250 respektive 200 ex) (JLR, FAM).

KNIPA

Fem ansamlingar på > 50 ex noterades under året, med en största flock på 450 ex Tosteberga bodar 20/1 (JEL).

SALSKRAKE

Största flocken rapporterad under årets inledande månader var 316 ex Tosteberga bodar 6/1 (FAM). Förutom denna pålitliga kustlokal för salskrake fann en fin flock på 100 ex Råbelövssjön 12/1 (HC). Sista vårobservationen var en hona Häslövs ängar 2/4 (Uno Pettersson, Anders Lindgren) och första höstobservationen 20 ex Österslöv (Råbelövssjön) 15/11 (HC). Fyra flockar > 25 ex rapporterades under andra halvan av året, med 90 ex Balsby (Råbelövssjön) och 150 ex Tosteberga bodar 31/12 som toppnoteringar (HC, FAM).

SMÅSKRAKE

Under januari – april gjordes endast en observation på flockar > 50 ex, vilket var 125 ex Tosteberga bodar 20/1 (JEL). Inga rapporter om häckning föreligger. Sydsträck noterades endast vid två tillfällen, 3 ex Rigeleje 2/7 (UGS) samt 51 ex Tvillingaboden 5/11 (RSG). Elva flockar på > 50 ex rapporterades under september – december med en toppnotering på 400 ex Friseboda 4/10 (GRFL).

STORSKRAKE

Flockar på > 50 ex under årets första hälft noterades vid Landön 2/1 med 180 ex (LNI) samt 75 ex Räbelövssjön (HC). Inga häckningar är konstaterade, men 1 par i lämplig biotop sågs vid Levräsjön 26/5 (MSN). Ansamlingar > 50 ex under årets andra hälft observerades vid fyra lokaler med som mest 350 ex Arkelstorp 29/11 (UTO).

ORRE

Under 2008 finns en antydning till fler orrar vid Fjällmossen. Under våren sågs 6-8 spelande tuppar, med 8 ex 9/5 (EVA). Under hösten sågs inte mindre än 9 tuppar 17/11 (FAM). Inga honor är rapporterade.

RAPPHÖNA

Från häckningstid, mars-juli, har det rapporterats rapphöna från 31 lokaler spridda över slätten, vilket är 6 färre än i fjol. Få revirhävdande fåglar, 4 lokaler, och bara en rapport om lyckad häckning med iakttagna pulli. Efter häckningstid har bara 5 flockar/kullar rapporterats, mot 8 under 2007 och 10 under 2006. Det kan bero på att få par har fått ut ungar. Det skall bli intressant följa utvecklingen framöver.

VAKTEL

Spelande vaktlar rapporterades regelbundet under perioden 16/5-21/7 vilket följer tidigare års mönster. Totalt bedöms 16 ex ha hörts vilket är något färre än de senast föregående åren, men det är ändå ett gott resultat sett ur ett längre perspektiv. Inga rapporter föreligger från Bromölla kommun. Som framgår av fyndbilden nedan hördes i vanlig ordning flest fåglar i slättlandskapet i rapportområdets sydöstra del: Asylen Everöd, Borrestad (2), Olseröd (1), Olsgård Lyngby (2), Kärrfästorna, Furuboda (1), Egeside fd boställe (1), Pulken, Egeside (2), Yngsjö (1), Lunden, Köpinge ängar (1), Hovby ängar Björkhäll, Hammarsjön (1), Hercules dammar, Hammarsjön (1), Horna, Rinkaby skjutfält (1), Vanneberga (1) och Tosteberga ängar (1).

SMÅLÖM

Under jan-maj gjordes 17 observationer av enstaka fåglar längs kuststräckan Äspet-Juleboda. Högsta antal: 2 ex Friseboda 5/2 (PÖD), 3 ex Friseboda 15/3 (GRFL) och 4 ex Juleboda 5/4 (Inge Larsson). Under sept-nov räknedes 75 sträckande smålommar vid Friseboda under 18 dagar. Bästa dagar var: 12 ex Friseboda 10/9 (UJK), 10 ex Friseboda 3/11 (UJK) och 8 ex Tvillingaboden 5/11 (RSG). Årets sträckresultat ligger under medelvärdet. Normalt ligger antalet sträckande fåglar under hösten på 120-180 ex när räkning har skett 15-20 dagar. Vissa år med få observationsdagar ligger antalet dock under 50 ex.

STORLÖM

Rastande större flockar längs kusten under vinter och vår: 38 ex Juleboda 13/1 (UJK), 25 ex Friseboda 18/2 (Erik

Skäggdopping, Niklas Jeppsson ©

Nordberg) och 19 ex Juleboda 13/3 (BSV). Under häckningstid har par setts i Ivösjön, Immeln och Raslängen. Inga ungar har rapporterats. En ruvande storlom har observerats vid Örsnäs (Immeln) 19/6 (GRFL). De senaste sex åren har lyckade häckningar konstaterats i våra sjöar i NO. Vi får hoppas att årets resultat beror på dålig täckning under häckningsperioden. Sträckräkning vid Juleboda-Friseboda under sept-nov gav 340 ex under 33 dagar, vilket är det bästa resultatet under 2000-talet. Största antal var 40 ex Friseboda 13/10 (EVA).

SVARTNÄBBAD ISLÖM

En svartnäbbad islom har uppehållit sig utanför Friseboda 1/1-19/4 (ARLA, Andreas Gustavsson m fl). Fynden av svartnäbbad islom verkar ha ökat under de sista fem åren, även om de allra flesta rapporterna rör den fågeln som övervintrar i Hanöbukten. De flesta observationerna har gjorts vid Friseboda. Åren 1997-2003 gjordes inga fynd. Under 2004-2007 rapporterades svartnäbbad islom både vår och höst. Under både 2005 och 2006 har 4 ex rapporterats.

SMÅDOPPING

Övervintrande smådoppingar har rapporterats från följande platser under jan-feb: 3 ex Skräbeåns mynning 5/1 (Per Lundgren, Annika Wetterberg), 1 ex

Äspet 14/1-27/1 (BSV, MWA m fl), 5 ex Lyngsjö 23/1 (LÅK), 6 ex Skräbeåns mynning 9/2 (NWA, UJK), 1 ex Balsby (Räbelövssjön) 16/2 (HC) och 1 ex Hammarspynt (Reningsverkskanalen) 16/2 (JLR). Lyckade häckningar; pulli observerade på följande platser: Ulandskroken (Ovesholm), Klackbacken (Vä), Södra Pärup (Linderöd), Lindkulla (Fjälkestad), Bjärlöv (Torsebro), Ingemanstorp (nyanlagd våtmark V om Räbelövssjön), Paddeborgsdammen, Karpalunds dammar, Romelstorp (Arkelstorp), Ängagårdsdammen (Egeside), Nöbbelövs bränneri och Skepparslöv. Dessutom ruvande eller par i: Noviadammen, Ullstorp (Önnestad), Kärravången (Borrestad), Djurhagen (Önnestad), Degeberga golfbana och spelande smådopping i Kvarnäs-dammen och Handelsträdgårdsdammen (Rinkaby). Säkra häckningar på elva platser och ytterligare sju med par eller spelande fåglar. Ett mycket bra resultat och glädjande att flera observatörer i år har besökt alla dessa små vattensamlingar där det ofta finns smådopping. Förhoppningsvis kommer atlasinventeringen att ge en ännu bättre siffra över hur många par som häckar i kristianstad och bromölla kommun.

SKÄGGDOPPING

En mycket stor koncentration av skäggdoppingar sågs i början av året. 665 ex Oppmannasjön 12/1 (HC) och 90 ex

Råbelövssjön 12/1 (HC). Andra stora flockar jan-feb: 49 ex Levrassjön 21/1 (LNI), 100 ex Oppmannasjön 9/2 (HC) och 55 ex Tället (Åhus) 23/2 (JEL). Häckning har rapporterats från Herculesdammarna, Ivössjön och Valjeviken. Finns inga häckare kvar i Hammarsjön, Araslövssjön, Råbelövssjön och Oppmannasjön eller besöks sjöarna alldeles för sällan av skådare? Stora flockar under okt-dec: 200 ex Råbelövssjön 18/10 (Christer Olsson), 84 ex Levrassjön 16/12 (LNI) och 110 ex Gropahålet (Yngsjö) 27/12 (JEL).

GRÅHAKEDOPPING

Längs kusten Tosteberga-Åhus har enstaka observationer gjorts av gråhakar under jan-feb. Första obs på häckningsplats var: 1 ex Karpalunds dammar 16/3 (BSE). Två par spelade i Karpalunds dammar 6/4 (HC). Paren var kvar i Karpalund till 11/7. Inga observationer av pulli, så något har tydligen spolierat häckningen. En rapport om lyckad häckning har kommit in: 2 par, båda med pulli, Mansdala (Ovesholm) 1/6 (UJK). Sträckräkning i Friseboda sept-nov gav 30 ex. Övriga observationer: 16 ex str S Furuboda 5/11 (RSG) och 2 ex Terraholmen (Landön) 28/12 (HC).

SVARTHAKEDOPPING

Från kuststräckan Landön-Juleboda har det kommit in 196 rapporter, huvudsakligen från Friseboda. Bästa dagar: 7 ex Friseboda 22/1 (PÖD), 23 ex Friseboda 10/2 (FAM), 16 ex Friseboda 19/2 (UJK), 10 ex Friseboda 24/2 (HC), 21 ex Friseboda 15/3 (GRFL) och 19 ex Friseboda 13/4 (FAM). En observation i maj: 1 ex Kåringören (Landön) 2/5 (ASM). Bästa dagar okt-dec: 14 ex Friseboda 22/10 (UJK), 12 ex Friseboda 22/11 (FAM), 12 ex Friseboda 8/12

(Carl Jyker) och 10 ex Glansaboden (Yngsjö) 31/12 (CNN).

HAVSSULA

I år har vi en ny celeber art i fågelrapporten. Vid skådning i Friseboda hade två man den stora lyckan att upptäcka en havssula. 1 ex Friseboda 3/11 (EVA, UJK).

STORSKARV

Stora koncentrationer under vintern var: 280 ex Tosteberga bodar 20/1 (JEL), 113 ex Äspet 28/2 (ARLA) och 120 ex Ö Hammaren (Fårabäck) 23/3 (JEL). Kolonin i Landöskärgården ökade något. 586 bon Lägerholmen och 25 bon Enehyllan (Landön) 15/5 (NWA). Antalet bon har halverats på Enehyllan men ökat med 82 bon på Lägerholmen. Inga rapporter har inkommit från häckningsplatserna i Ivössjön. Större ansamlingar under aug-dec var: 400 ex Äspet 10/8 (JEL) och 120 ex Oppmannasjön 23/12 (HC).

RÖRDROM

Inga rapporter från januari. Den första tutande hanen hördes i Hercules dammar 24/2 (ARLA). Tutande hanar har rapporterats från följande platser. Som mest 6 ex Hammarsjön 23/4 (RSG) och 2 ex Ivössjön. Ensamma tutande hanar har hörts på följande lokaler: Gummatorpssjön, Oppmannasjön, Araslövssjön, Karpalunds dammar och Pulken (Egeside). Eftersom en viss rörlighet sannolikt äger rum mellan lokalerna bedöms att ca 10-13 tutande hanar funnits i vårt område. Inga rapporter finns från aug-dec.

KOHÄGER

Ett efterlängtat förstafynd för kommunen som tyvärr endast sågs av upptäcka-

ren. 1 ex rastade vid Pulken (Egeside) 9/5 (CCT). Under året var det ett invasionsartat uppträdande i landet, då 6 av totalt 10 Sverigefynd gjordes. Arten expanderar sin utbredning norrut så kanske blir fynd av kohäger vanligare i framtiden.

ÄGRETHÄGER

I år har vi haft flera observationer av ägretthäger. 1 ex str S Friseboda 11/3 (EVA), 1 ex Rinkaby ängar 13/4 och ev samma individ 18/4 (RSG, FAM). 1 ex Tosteberga ängar 2-4/5 (LNI, Monica Malmberg m fl), 1 ex Hammarsjön 7-9/5 (FAM, RSG) ev samma som i Tosteberga två dagar tidigare. 1 ex Isternäset 29/7 (UJK). Om man ser på fynden av ägretthäger i ett längre perspektiv så har vi haft en mycket kraftig ökning av fynd de sista fyra åren (fig 1). Under hela 90-talet finns fyra observationer och 2005-2008 har vi haft 19st. Bilden speglar bra situationen i nordvästra Europa med häckningsetablering i Holland och extremt många fynd i norra Tyskland.

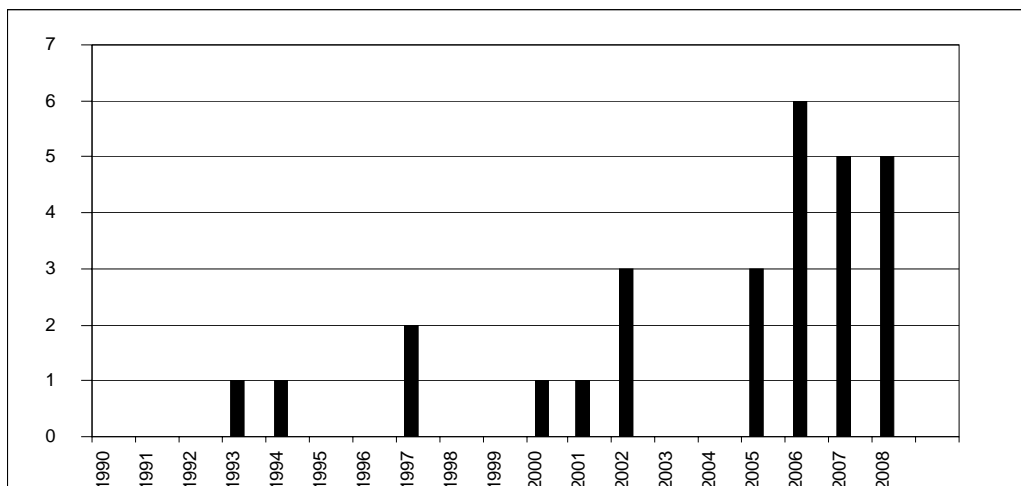
GRÅHÄGER

Rapporteringen kommer huvudsakligen

från Tosteberga bodar under jan-feb. Här samlas ofta många gråhäger på vintern. Större ansamlingar under året: 15 ex Tosteberga bodar 1/1 (FAM), 26 ex Råbelövssjön (södra delen) 17/1 (RSG), 51 ex Tosteberga bodar 20/1 (JEL), 16 ex Pulken (Egeside) 27/5 (RBE) och 20 ex Råbelövssjön 26/12 (HC). Inga rapporter om häckning har inkommit.

VIT STORK

Under våren släpptes ytterligare ett par ut vid Vibyhägnat, så här fanns nu tre friflygande par. En färgmärkt stork sågs vid Nyehusen 1/4 (BSV). Eventuellt kom ytterligare en fågel insträckande över Olseröd 4/4 (THL). 2 storkar sågs vid Pulken 13/4 (THL) och stork nr 295 sågs bygga bo vid Sjögård, Härnestad (Berit Cavallin). Stork 295 är hane född 1999 och släpptes ut i Näsbyholm 2006. Denna stork gjorde sedan häckningsförsök vid Sjögård tillsammans med 650 (hona född 2005). Årets häckningsresultat i Vattenriket blev en unge på gårdsbutiken och tre ungar på potatisladan i Viby. Det nyutsläppta paret i Viby och Sjögårdsparet misslyckades tyvärr. 1 ex flög förbi Bjärlöv 6/7 (BBG).

Figur 1. Antalet fynd av ägretthäger i rapportområdet.

Honan på potatisladan i Viby blev tyvärr trafikdödad 8/7. Ungfågeln från gårdsbutiken (791) sågs under flyttningen vid Gårdsstänga 15/8 och Venslev-Rude på Själland 2/9. Under senhösten samlades alla de gamla friflygande storkparen vid hägnet i Viby. Här fanns alltså 7 friflygande storkar under december. Från Storkprojektet har under året rapporterats ett återfynd i Turkiet längs den östliga sträckvägen, samt det andra återfyndet i Spanien längs den västliga sträckvägen.

BIVRÅK

Årets första observation gjordes vid Karpalund 10/5 (Leon Axelsson). Bivråken häckar sparsamt i vårt område, framför allt i den norra och södra delen som har mer sammanhängande lövskogsområden. Observationer som tyder på häckning eller permanent revir har noterats vid Rickarum, Lerjevallen, Maglehem, Äsphult och Östra Lökaröd (UJK, Stefan Nyman). De flesta bivråkar sträcker söderut i månadskiftet augusti/september och högsta notering vid Rinkaby var 5 ex 30/8 (AJU). Enstaka ungfåglar kan visa sig i landet långt in i september och sällsynt även i oktober. En mycket sen fågel sågs vid Hovby 10/10 (UJK).

BRUN GLADA

Totalt noterades brunglador vid fyra olika tillfällen och platser. Första var 1 ex Kärrfästorna 14-15/5 (BSV, m fl) och därefter 1 ex Österlöv 8/6 (HC). Ytterligare en sommarobservation av en adult fågel vid Karpalund 4/7 (Anders Jönsson) och slutligen 1 ex Karsholms gods – Kiaby 11-12/10 (HC m fl). Arten har det senaste decenniet varit så gott som årlig gäst hos oss, möjligen med en svagt uppåtgående trend.

GLADA

Gladan är en etablerad övervintrare i nordöstra Skåne. Häckfågeln har under de senaste åren anlänt allt tidigare till sina revir och det är numera inte ovanligt att de till och med stannar kring bopplatsen vintertid. Stora vinterflockar ses framför allt på förvintern fram till nyår. Större ansamlingar noterades bland annat vid Lyckebo med 32 ex 12/1 (LINI) och på samma lokal 42 ex 30/11 (MPE). Även vid Degeberga sågs en sovflock på 31 ex 22/12 (THL). Ett tiotal rapporter om häckning kom in under 2008. I takt med att gladan blivit en allt vanligare häckfågel i bygden har även antalet inrapporterade häckningar minskat.

HAVSÖRN

Vid årets örnräkning 3/1 noterades totalt 71-73 havsörnar vilket är ungefär samma antal som i fjol. Totalt bedömdes 19 ex vara adulta. Liksom tidigare är höll cirka hälften av fåglarna till utmed kuststräckan Åhus-Blekingegränsen och resten var spridda runt om i inlandet med flest örnar vid Oppmannasjön och Hammarsjön. Bortsett från örninventeringen så noterades många örnar vid ett flertal tillfällen med som mest 16 ex vid Tosteberga 13/1 och 9/2 vilket är en förhållande låg siffra jämfört med tidigare år då observationer på uppåt 25 ex noterats. Kristianstadsbygdens fjärde havsörnspar upptäcktes under 2008 men detta par fullföljde inte häckningen. Ytterligare ett par avbröt häckningen under äggstadiet, troligen på grund av störning. De återstående två paren lyckade få ut vardera en unge, varav en kunde ringmärkas. Således ett magert år resultatmässigt för våra häckande havsörnar (PON). Som en följd av havsörnens etablering som

häckfågel har även antalet sommarobservationer ökat markant. Förutom häckfågeln så sågs sannolikt även ett tiotal olika ungfåglar av varierande ålder i Vattenriket och längs kusten.

BRUN KÄRRHÖK

En extremt tidig fågel (2K) sågs vid Råbelövssjön 12/1 (HC). Vinterfynden i södra Sverige blir allt vanligare i takt med att fler fåglar numera övervintrar i norra Europa. I Holland har antalet övervintrande bruna kärrhökare ökat markant de senaste decennierna. Bortsett från vinterfyndet så noterades årets första kärrhök, en adult hane, vid Ekenabben 9/3 (CNN).

Liksom tidigare år har vi relativt god bild över beståndet i nordöstra Skåne tack vare Roine Strandbergs projekt som drivs i regi av Lunds Universitet. Hammarsjön är ett kärnområde och studierna under häckningssäsongen 2008 visade på cirka 15 par, de flesta fåglarna i Herculesviken och vid Åsum (RSG). Vid Karpalunds dammar och västra Araslövssjön noterades liksom i fjol cirka 10 par (häckande honor). Ytterligare några par häckade sannolikt i den norra delen av Araslövssjön. (RSG). Dessutom ett par vid Härlövsborg, ett par Kanalhuset samt ett par Soptippen (RSG, Joakim Ekman mfl). I den södra delen av Vattenriket noterades minst 5 par i Egeside och Yngsjön, vilket är en markant ökning mot tidigare år. Fåglar noterades under häckningstid även vid Lyngsjön, Äspet och Råbelövssjön. Liksom tidigare år inkom få rapporter från Oppmannasjön och Ivösjön men observationer tyder på att det sannolikt finns flera par i respektive sjö. Årets sista kärrhökare, två 1K-fåglar sågs vid Segesholm 14/10 (UJK).

BLÅ KÄRRHÖK

Vinterfynden gäller främst enstaka fåglar i anslutning till kusten och Vattenriket. Blåhökarna stannar som regel kvar till och med mars månad och värsträckande fåglar är relativt vanliga fram till mitten av april. Två sena vårobsar: 1 ex Häslövs ängar 24/4 (Ida Brännäng) och en honfärgad Åhus kärr 29/4 (THL). Höstens första blåhök, en adult hane, noterades redan 18/8 vid Pulken (CCT) och antalet fåglar ökade därefter successivt under september månad. Höststräcket kulminerar i mitten av oktober och större ansamlingar noterades vid kollektiva nattplatser med som mest 5 honfärgade samt 4 hanar på Häslövs ängar 11/10 (RSG). I slutet av oktober rör rapporterna i huvudsak enstaka fåglar, noterade framför allt kring Hammarsjön och ute vid kusten. Senare under vintern handlar rapporterna främst om övervintrande blåhökare och antalet fåglar varierar troligen efter hur sträng vintern blir. Skulle det bli snö och kyla drar många fåglar vidare söderut till de huvudsakliga övervintringsområdena i Västeuropa.

ÄNGSHÖK

Årets första ängshök rapporterades på Häslövs ängar 2/5 (Anders Svensson). Under häckningssäsongen konstaterades minst två par i Vattenriket. Båda häckningarna lyckades och fyra ungar blev flygfärdiga. Fåglar noterades regelbundet på ytterligare ett par lokaler vilket kan innebära att det fanns fler par i vårt område (PON). Årets sista ängshök sågs vid Pulken 9/8 (CCT).

DUVHÖK

Under året inkom som vanligt endast ett fåtal observationer som tyder på häckning eller misstänkt häckning. Duv-

höken är genom sitt undanskynda leverne en betydligt vanligare häckfågel än vad den årliga rapporteringen antyder.

SPARVHÖK

Liksom duvhöken är sparvhöken en doldis under häckningstid trots att arten betraktas som en av Sveriges vanligaste rovfåglar. Under året rapporterades endast tre häckningar eller misstänkta sådana. Även när det gäller sträcksiffror är rapporteringen skral. Högsta sträcksiffra för hösten: 50 ex str S Rinkaby skjutfält 30/8 och 35 ex på samma lokal 31/8 (AJU).

ORMVRÅK

Under vintern vistas både häckfåglar och övervintrare i Kristianstadsbygden och i vissa områden kan vråkarna sitta tätt. Under en vinterfågelräkning i den södra delen av kommunen 7/1 noterades 14 ex (UJK). Genom den pågående atlasinventeringen har antalet rapporter som rör häckningar ökat och under året noterades ett 30-tal häckande par. Högsta sträcksiffra under hösten: 56 ex mot SV över Rinkaby skjutfält 30/8 (AJU) och 63 ex str S Kristianstads sop-tipp 4/10 (UJK).

FJÄLLVRÅK

Efter den goda häckningssäsongen 2007, vilket resulterade i att många fjällvråkar sågs hos oss under framför allt hösten 2007, följde ett betydligt sämre år 2008. Under vinterhalvåret sågs enstaka fåglar utspridda över de öppna delarna av vårt rapporteringsområde med Hammarsjön och kuststräckan Landön-Tosteberga som de populäraste områdena. Även höststräcket var sparsamt med som mest 6 ex 13/10 vid Pulken

(CCT) och 6 ex Håslövs ängar 3/11 (RSG) vilket kan jämföras med fjolårrets toppnotering på hela 87 ex Fårabäck 11/10 (Magnus Persson).

KUNGSÖRN

Vid årets örnräkning 3/1 konstaterades 5 kungsörnar vilket är ett normalt resultat. Av fåglarna var två adulta och de tre övriga 2 K-fåglar. Nordöstra Skåne hyser numera tre etablerade kungsörnspar efter att ett nytt par upptäckts under sommaren. Under året lyckades alla par få ut en flygg unge men en av ungarna hittades i juli skadad och fick avlivas (PON).

FISKGJUSE

Årets första fiskgjuse noterades vid Kvarnäsviken, Hammarsjön 30/3 (RSG). Vattenrikets gjusar är sedan några år tillbaka väldokumenterade och två par häckade i år: Hammarsjön (3 ungar) och Araslövssjön (2 ungar). Vattenrikets tredje par skred inte till häckning men en hane sågs vid boet hela säsongen (RSG m.fl.). Från den norra delen av kommunen kom rapporter om häckning från Ivösjön med minst nio par men bara fem av paren lyckades med häckningen. De fick ut 12 ungar (LNI). Orsaken till att flera par misslyckades är sannolikt störning från det rörliga friluftslivet vilket kommande säsong förhoppningsvis kan åtgärdas genom skyltning på boholmarna. Från Oppmannasjön finns ingen heltäckande rapportering men observationer som rör 1-2 par kom in. Tidigare hyste Immeln uppåt sex par men de senaste åren har rapporter om endast ett fåtal par kommit in från sjön. Årets sista gjuse sågs över Kristianstad 26/9 (THL).

TORNFALK

Tornfalken häckar relativt talrikt i både Kristianstad och Bromölla kommuner, bland annat i uppsatta holkar, i risbon, kyrktorn eller fabriker. Endast ett fåtal häckningar rapporteras årligen och under 2008 inkom ett 10-tal rapporter som tyder på häckning.

AFTONFALK

Aftonfalken är inte årlig i vårt område men under 2008 fick nordöstra Skåne del av en smärre invasionsvåg som under försommaren drog över norra Europa. Totalt sågs sannolikt tre olika individer. Den första, en adult hane, jagade insekter över Yngsjön 11/5 (PON) och kort därefter 13-14/5 sågs en hona vid Karpalundsdammarna (BSV, mfl). Ytterligare en observation gjordes av en adult hane, denna gång över Herculesviken 23/5 (Hans-Åke Gustavsson).

STENFALK

Stenfalkens uppträdande är svår att överblicka inte minst eftersom de olika fåglarna lätt kan dubbelräknas. Falkar noteras framför allt under vår- och höststräcket men enstaka fåglar kan övervintra. Tar vi bort de uppenbara dubbelnoteringarna så är antalet fåglar fördelade månadsvis: Januari (2), februari (2), mars (6), april (5) vilket är betydligt färre än i fjol. Under maj sågs en fågel 7/5 vid Pulken (THL) och på samma lokal en hane 10/5 (Olof Jönsson). Dagen därpå möjligen två olika stenfalkar: 1 ex vid Terraholmen 11/5 (RSG), 1 ex. Håslövs ängar 11/5 (HC) samt en adult hane vid Pulken 16/5 (CCT). Första höstobs gjordes på Håslövs ängar 24/8 (RSG) och under augusti inkom en rapport om ytterligare en fågel som sträckte mot SV över

Rinkaby skjutfält 30/8(AJU). Höststräcket har som regel sin topp under den senare delen av september och under månaden sågs knappt ett 20-tal fåglar vilket är betydligt färre än i fjol. Även observationerna från årets tre sista månader indikerar färre fåglar än föregående år: oktober (10), november (1) och december (2).

LÄRKFALK

Årets tidigaste lärkfalk sågs vid Borrestad 25/4 (EVA). Som vanligt gott om observationer, koncentrerade till våtmarksområdena men relativt få rapporter som rör häckning. Totalt ett 10-tal rapporter om säker eller misstänkt häckning, väl utspridda över hela rapporteringsområdet.

PILGRIMSFALK

De två falkarna på Kristianstads vattentorn var på plats hela varen. Honan valde traditionsenligt att försvinna i mitten av april vilket möjligen indikerar att hon häckar långt norrut. Hanen, som slog sig ner på tornet hösten 2006, stannade liksom i fjol kvar hela året. Han sågs vid många tillfällen, både vid vattentornet men även jagande på exempelvis Isteräset och Håslövs ängar. Sannolikt gör de stationära fåglarna ännu längre utflykter i bygden. Hanen hade ett tydligt hack (vingskada?) i ena vingens handpennor och observationer under säsongen tyder på att han kan sträcka sina jakturer långt ner i den södra delen av vårt rapporteringsområde. Ytterligare en adult pilgrimsfalk tillbringade, liksom i fjol, vintern på Åhus vattentorn. Den var inte lika stationär som Kristianstadsfalkarna men sågs regelbundet på tornet fram till februari och den återvände troligen någon gång i november. Utöver vatten-

tornsfåglarna noterades flera pilgrimsfalkar i vårt område men det är i de flesta fall svårt att hålla isär dem med tanke på vattentornsfalkarnas frekventa och långa flygturer ut i bygden. Bland de övriga individerna, som framför allt noterats på vår- och höststräck, kan nämnas en 2K-fågel Lyckeboða 3/1 (FAM), en 2K-fågel på Håslövs ängar 9/2 (RSG) och en 2K-fågel på Vinnö ängar 2.3 (Anders Jönsson). Senare under hösten en 1K Vannebergaholmsfuret (EVA) 21/8, 3 adulta fåglar på Ister-näset 24/9, varav den ena således är en ny fågel (HC), en 1K Pulken 16/10 (CCT), en 1K Takholmen 22/10 (LNI) och en 1K Hästad 16/11 (HC).

VATTENRALL

Inga fynd i januari och ett fynd i februari, 1 ex Siesjön, Valje (på Skåne-sidan) 13/2 (NWA). I mars ökade antalet fynd till sex. Antalet rallar under häckningstid, april-juli var bara drygt hälften av fjolårets och på drygt hälften så många lokaler, dvs 23 ex på 12 lokaler. Nästan hälften av fåglarna utgörs av 10 upprörda/varnande fåglar i Karpalundsdammarna under perioden 21/6 - 3/7 (RSG). Har något hänt så arten minskar eller är det en slump? Under december har enstaka fåglar rapporterats från sju lokaler, vilket är ett normalt antal.

MINDRE SUMPHÖNA

Glädjande nog för mängder av inom- och utomsocknes ornitologer gjordes ett fynd av denna ostliga raritet under året. Fågeln hittades vid Hercules dammar, Hammarsjön den 23/5 av några besökande danska skådare (Eigil Larsen m. fl.) och höll sedan till på samma lokal tills den 30/5 varefter den eftersöktes med negativt resultat. Årets fågel utgör

det 6:e godkända fyndet av arten i vårt rapportområde. Senast det begav sig var 1999 då 1 ex hördes vid Ister-näset under några nätter i månadsskiftet maj/juni (PÖD m. fl.). Tidigare fynd utgörs av vardera 1 ex vid Herkulesviken 18/5-6/6 1976 (Bengt Gabrielsson), Egeside 25/5 1979 (Jan Danielsson), Herkules dammar 27/4-8/6 1996 (flera observatörer) och Håslövs ängar 11/5 1997 (THL, Åke Svensson). Arten är således ännu inte anträffad i Bromölla kommun.

SMÅFLÄCKIG SUMPHÖNA

Årets två observationer var bägge av tillfällig karaktär. 1 ex sågs och hördes på eftermiddagen 24/4 vid Kanalhuset, Ister-näset (PON) och 1 ex drog några visslingar mitt på dagen den 23/5 ute på Håslövs ängar, Hammarsjön (Johan Gustafsson). Den småfläckiga sump-hönan har alltid fluktuerat antalsmässigt mellan åren i nordöstra Skåne men allt sedan det storslagna sump-höneåret 2000 har arten blivit mer och mer svårfunnen. Numera är den snarast att betrakta som en raritet i vårt område. Årets låga antal tangerar åren 1998, 2005 och 2007 och vi kan bara hoppas att trenden småningom vänder så att fler kan få glädjas av den småfläckigas ljudstarka vissling i försommarnatten!

KORNKNARR

Under 2000-talet har en ny och allt tydligare bild av kornknarrrens förekomst i vårt område utkristalliserats. Det nya kärnområdet för kornknarr (som numera utgör artens mest stabila förekomst i Skåne!) finner man mellan Egeside träsk i norr, Kärrfärstorna i väster och Friseboða i söder, med starkast koncentration i södra änden av

området. År 2008 var inget undantag och 6 olika kornknarrar rapporterades härifrån under perioden 17/5-7/7 (flera observatörer). Samtliga 6 individer infångades och ringmärktes inom det projekt som drivs med stöd av Erik Schönbecks minnesfond sedan ett antal år tillbaks och som har syftet att undersöka huruvida arten har en häckande population i området eller ej (KSN). Utöver dessa kornknarrar rapporterades en tillfällig observation av 1 ex vid Bjärlöv, Torsebro 3/6 (BBG). Totalsumman på 7 snärpande individer är en återgång till det normala efter förra årets rekordnotering på 15 ex.

RÖRHÖNA

Under 2008 rapporterades rörhönan från 23 lokaler under häckningstid, juli-april, vilket är sju fler än året före. Om det speglar en ökning är tveksamt. Orsaken kan vara ett resultat av atlas-arbetet. Under vintermånaderna finns i vanlig ordning fynd av enstaka fåglar från ett flertal lokaler med öppet vatten.

SOTHÖNA

Under året har det kommit in 27 rapporter om flockar på över 100 fåglar, vilket är något fler än i fjol. Som vanligt sågs flest, 1250 ex, i Valjeviken 27/10 (LNI). Flockar på omkring 500 fåglar har setts vid flera tillfällen i Tosteberga bodar (som mest 500 ex i januari och december) och i södra delen av Råbelövssjön (som mest 550 ex under december).

TRANA

De första mindre flockarna med flyttande tranor noterades den 24/2 vid Olseröd, Friseboda och Pulken. Antalet ökade på i början av mars. Den första större flocken på 400 rastande tranor

iaktogs på kvällen 20/3 på ett majsfält vid Ripa (HC). Under eftermiddagen, mellan kl 15 och 17 hade sammanlagt 405 nordsträckande tranor noterats i Olseröd (THL). Antalet tranor ökade på och den 22/3 räknades 650 tranor på övernattningsplatsen vid Pulken (HWL). Antalet kulminerade med 2000 ex 19/3 (UTO). Fortfarande, en vecka senare, kunde 1600 övernattare räknas in (EVA). I år har märkligt nog inga flockar med översomrande ungt tranor rapporterats. I augusti kommer sydsträcket igång och i månadsskiftet 31/8-1/9 sågs 1000-1500 rastande tranor på Hammarsjöns västsida (Anders Hallengren). Vid Pulken övernattade tranor regelbundet under september med kulmination på 560 ex 13/9 (CCT). En koncentrerad flyttpassage med sammanlagt mer än 5000 sydsträckande tranor observerades över Pulken i mitten av oktober; 1146 ex 15/10, 2053 ex 16/10 och 2274 ex 17/10 (CCT). Sista tranan som sågs utgjordes av en fågel med skadat, hängande ben vid Egeside 13/11 (UJK)

STRANDSKATA

Årets första exemplar dök upp i Äspet 26/2 (AWE, Märten Wikström). Vårsträcket kom igång på allvar först under halvan av mars. Största noterade flockar: 30 ex Vannebergaholmen 16/3 (FAM), 25 ex Tosteberga ängar 18/3 (BSV), 26 ex Häslövs ängar 24/3 (JWE) och 36 ex Vannebergaholmen 31/3 (LNI). Den första ansatsen till sydsträck utgjordes av 7 ex som passerade Rigeleje 30/6 (UGS). Kulmen i sträcket inföll i månadsskiftet juli/augusti: 82 ex Rigeleje 21/7 (UGS) och 34 ex Juleboda 2/8 (FAM). En andra topp inföll 10/9 då hela 100 ex passerade Friseboda (FAM). Det senare datumet blev anmärkningsvärt nog också årets sista bok-

föring. Ett faktum som sannolikt inte återspeglar verkligheten med tanke på att arten är ganska tålig.

SKÄRFLÄCKA

Premiärobsen bestod av 2 rastande fåglar i Äspet 10/3 (Leif Östman, Kersti Östman). Större flockar gjorde entré först en bit in i april: 18 ex Lyngbyholmen 3/4 (NWA), 27 ex Vannebergaholmen 4/4 (LNI), 16 ex Äspet 6/4 (ARLA) och från inlandet som mest 11 ex Isternäset 7/4 (BJO). Toppnoteringarna under våren var 60 ex Vannebergaholmen 13/4 (FMA) och 52 ex Äspet 11/5 (HWL). Antalet häckande par var i vanlig ordning svårt att värdera, med en hel del spolerade häckningar med efterföljande rörelser av adulta fåglar mellan olika lokaler. Följande siffror ger ändå en bild av hur häcknings-säsongen gestaltade sig: 12 ruvande Äspet 4/5 (THL), 16 ruvande samma lokal 3/6 (GAR), 1 ruvande Tosteberga ängar 26/6 (JWE), 8 pulli Terraholmen 29/6 (HC), som flest 9 pulli Äspet 11/7 (Peter Strand). Under stora delar av juli-augusti uppehöll sig 10-25 adulta fåglar i Äspet. Årets sista observation var en rastande fågel i Äspet 12/9 (PÖD). Inga rapporterade sträcksiffror.

MINDRE STRANDPIPARE

Årets första exemplar visade sig på Vannebergaholmen 4/4 (LNI). Härefter fylldes det på med enstaka individer på flera etablerade lokaler för arten. Antalet säkerställda häckningar blev begränsat, men låg i linje med bilden från föregående säsong. Starka kriterier för häckning gjordes på följande lokaler; Vinnö ängar (MSN), Åsums ängar (RSG), Bjärlöv (BBG), Isternäset (JLR), våtmarken Ängagården (THL), stärkelsefabriken Nöbbelöv (GAR),

Hammarlund (JLR), Äspet (BSV), Takholmen (LNI) och Pulken (CCT). Pulli sågs på två lokaler; Karpalund 11/7 (Yngve Harela, Lotta Hedkvist) och Hörröds grustag 21/7 (UJK). Sannolikt handlar det om en ganska stor under-rapportering avseende häckningsframgången – arten är ju inte direkt kräsen i sitt biotopval. Årets sista observation blev 2 ex Äspet 20/8 (LNI).

STÖRRE STRANDPIPARE

Redan 9/2 stod det första exemplaret på stranden i Äspet (THL). Mot slutet av februari gjordes sedan flera fynd av denna tåliga art; bl a 8 ex Äspet 26/2 (LNI) och 21 ex Vannebergaholmen 28/2 (BSE). I samtliga fall handlar det om nyanlända fåglar söderifrån i samband med mildväder. Under vårsträcket noterad på flera lokaler utmed kusten. De största ansamlingarna brukar ses i månadsskiftet mars/april. Toppnoteringen var 33 ex på Vannebergaholmen 31/3 (LNI). Rapporterad under häckningstid med enstaka par från ett flertal lokaler; Tosteberga ängar (FAM), Vannebergaholmen (ARLA), Takholmen (LNI), Gyetorpskärret (LNI), Isternäset (JLR) och Äspet (JEL) och Horna gård (GRFL). Säkra tecken på häckningsframgång noterades i Äspet (JWE) och på Takholmen (LNI). Den klart bästa lokalen för arten under höstflyttningen var som vanligt Äspet. Som mest sågs 70 ex 20/7 (JWE), 75 ex 20/8 (LNI) och 50 ex 3-4/9 (CWE). Blygsamma sträcksiffror rapporterades från Friseboda. Årets sista observation utgjordes av 1 årsunge Karsholms gård 11/10 (HC).

LJUNGPIPARE

Tre vinterfynd gjordes i början av året: 4 ex på åkermark vid Friseboda 26/1

(THL, GRFL), 34 ex Vannebergaholmen 10/2 (HC), 10 ex Köpinge ängar 16/2 (FAM). Endast två rapporterade större flockar under våren; 45 ex Östra Ljungby 3/3 (NWA) och 30 ex Härnestad 10/4 (FAM). I övrigt endast enstaka rastande individer på genomresa. Under hösten gjordes inga anmärkningsvärda sträcksiffror från någon kustlokal. Som vanligt sågs flera större flockar; 160 ex Vannebergaholmen 21/9 (LNI), 250 ex Öllsjö 3/10 (THL), 400 ex Hästad 5-19/10 (HC), 500 ex Wrangelsberg 12/10 (GRFL), 320 ex Olseröd 23/10 (Ewert Nilsson), 170 ex Pulken 17/11 (CCT) samt 100 ex Hammarslund 21/11 (CNN). Januarifynd är långt ifrån vanliga i rapportområdet.

KUSTPIPARE

I vanlig ordning fåtalig under vårsträcket. Den enda observationen gäller 1 ex på Håslövs ängar 30/4-6/5 (JWE, RSG). Första sydflyttaren sågs i Äspet 16/7 (FAM). Härefter noterades enstaka rastande exemplar vid olika kustlokaler fram till 18/10 då årets sista observation gjordes vid Tosteberga bodar (JEL). Bästa sträcksiffror; 21 ex Äspet 2/8 (FAM, JLR), 25 ex Friseboda 4/8 (Per Blom), 12 ex Nyagrop 9/8 (THL) samt 50 ex Äspet 10/8 (JEL),

TOFSVIPA

Precis som under 2007 gjordes några rena vinterfynd i januari; 21 ex Lycke-boda 2/1 (LNI), 3 ex Köpinge ängar 5/1 (ARLA) och 5 ex Åsums ängar 20/1 (NP). Vårsträcket kom sedan igång på allvar i samband med mildväder redan under inledningen av februari. Exempel på större flockar tidigt på säsongen; 31 ex Köpinge ängar 2/2 (FAM), 36 ex Pulken 9/2 (THL), 64 ex Tosteberga 13/2 (LNI), 75 ex Åsums ängar 24/2

(LNI), 100 ex Håslövs ängar 24/2 (ARLA) samt 120 ex Vinnö ängar 28/2 (ARLA). Vårens största flock bestod av 225 ex och noterades vid Karsholm 15/3 (HC). Sommarflockar över 500 ex: 682 ex Pulken 11/7 (CCT) och 800 ex samma lokal 24/8 (CCT). Den 24/8 uppehöll sig 8000 (!) tofsvipor runt Hamarsjön (RSG). Av dessa noterades 3000 på Håslövs ängar! Förmodligen utgör siffran den största fastställda koncentrationen av arten inom rapportområdet. Den remarkabla siffran visar också att det redan under sensommaren sker en ackumulering av nordliga tofsvipor i Vattenriket. Höstflockar över 500 ex: 1000 ex Isgrannatorp 9/9 (UJK), 500 ex Öllsjö 3/10 (THL), 650 ex Isternäset 8/10 (Peter Bryngelson), 800 ex Kälkestad 12/10 (LNI), 800 ex Hovby ängar 18/10 (JEL), 820 ex Hovby 18/10 (JEL), 2000 ex Isternäset 12-16/11 (EVA, UJK), 800 ex Sjögård 13/11 (UJK) och 670 ex Pulken 13/11 (UJK).

KUSTSNÄPPA

Årets första observation var 2 ex Äspet 5/5 (Per Karsten). Nästa tillfälle kom då 1 ad sågs på samma lokal 27-29/6 (EVA, KSN). De första sydsträckarna dök upp med som mest 6 ex rastade Vannebergaholmen 18/7 (LNI, JLR). Några större flockar sågs: 30 ex rastade Äspet 20/7 (ARLA), 20 ex samma lokal 21/7 (UGS), 18 ex sträckte förbi Friseboda 2/8 (FAM, GKN), 30 ex rastade Äspet 24/8 (JEL) och 20 ex rastade Äspet 29/8 (CNN). Därefter sågs endast enstaka individer, som mest 6 ex Äspet 3/9 (ARLA). Sista noteringen blev 1 ex som rastade vid Äspet 3/11 (CNN). Observationer efter september är mycket ovanliga och sedan rapporteringen började har novemberobsar endast noterats 1982.

SANDLÖPARE

Ingen observation på vårsträcket. Årets första notering blev 1 ex rastade Äspet 21/7 (NWA). Därefter sågs arten på lokalen relativt regelbundet med enstaka exemplar under augusti. Som mest sågs 4 ex 7-19/8 (Jonas Engzell, THL, PÖD). Observationer på andra lokaler gjordes med 2 ex rastande Landön 3/8 (HC), 2 ex födosökande Juleboda 7/9 (CNN) och 3 ex sträckande Friseboda 10/9 (UJK, EVA). Den sista observationen var 1 ex Äspet 19/9 (Lina Jansson, Elin Wetterlöf).

SMÅSNÄPPA

3 rastade fåglar i Äspet 17/5 (Stig Karlsson) inleddes årets observationer. Därefter gjordes en handfull observationer av enstaka ex på lokalen under resten maj. Sista vårobsen var 1 ex 30/5 (CWE, SVBI). Sen dröjde det innan första sydsträckaren dök upp, 1 ex Äspet 12/7 (HWL). Småsnäppa sågs därefter i Äspet regelbundet under juli och augusti med som mest 6 ex 20/7 (GRFL, LNI m fl), 6 ex 7/8 (Stig Karlsson, Christer Lichtenberg), 7 ex 29/8 (UJK, GKN), 11 ex 4/9 (THL, US) och 9 ex 9/9 (CNN). Observationer på andra lokaler var 1 ex Takholmen 4/8 (CFÄ), 1 ex Pulken 24/8 (CCT), 3 ex Tosteberga 1/9 (UJK, BJO) och 3 ex Vannebergaholmen 4/9 (PÖD). Årets sista observation blev 1 ex Äspet 17/9 (CNN).

MOSNÄPPA

1 ex Häslövs ängar 6/5 (RSG) blev årets första observation. Som mest sågs 4 ex på samma lokal 15/5 (RSG). 4 ex noterades även vid Äspet 17-20/5 (Lisette Härsjö, Annelie Andersson, BSV). Två andra lokaler drog också till sig rastande mosnäppor. 3 ex rastade på Isternäset 18 - 20/5 (RSG, JLR) och 1 ex Mik-

lagård 31/5 (BSE), som även blev sista vårobsen. 2 ex dök så upp vid Äspet 6/7 (JWE, FAM) och därefter sågs enstaka ex på lokalen under juli-augusti med som mest 3 ex 13/7 (FAM) och likaså 3 ex 9/8 (JWE). De 2 ex som rastade vid Äspet 4/9 (CWE) blev årets sista.

SPOVSNÄPPA

En enda vårobservation gjordes då 1 ex rastade i Äspet 15/5 (HC). Sydsträcket inleddes med 1 ex Äspet 7/7 (FAM, THL m fl). Spovsnäppa sågs därefter regelbundet under juli-augusti i Äspet. Största antal var 30 ex 16/7 (UGS, FAM, Ragnar Hall m fl) och 53 ex 20-21/7 (GRFL, ARLA). Besök på andra lokaler gav bl a 3 ex Takholmen 9/7 (LNI), 1 ex Karpalund 11/7 (Yngve Harelar, Lotta Hedkvist) och 5 ex Vannebergaholmen 17-18/7 (JWE, JLR). 15 ex Äspet 25/8 (ARLA) markerade slutet på de kontinuerligt rastande mängderna. Sista obsen för året blev 1 ex som rastade vid Landön 20/9 (HC).

SKÄRSNÄPPA

En skärnsnäppa sågs mer eller mindre kontinuerligt i Äspet 26/1- 14/3 (FAM, ASD, BSE m fl). Sista vårobservationen var 1 ex Äspet 5/4 (JLR). Endast en observation gjordes under senare delen av året. 1 ex Äspet 7/12 (JLR, CWE). Det är nu åttonde året i rad skärnsnäppa observerats.

KÄRRSNÄPPA

Första obsen för året var 1 ex som sågs rasta på Hovby ängar 15/3 (EVA, BSV). Andra observationen dröjde det nästan en månad då 2 ex sågs på Häslövs ängar 5/4 (LNI). Inga större flockar sågs på vårsträcket. Som mest noterades 10 ex Isternäset 2/5 (Lennart Persson), likaså

10 ex Äspet 25/5 (Linus Almqvist). Att höststräcket börjat komma igång markerades av 16 ex i Äspet 1/7 (THL). I Äspet noterades därefter som mest 150 ex 9/7 (Stig Karlsson), 284 ex 19/7 (FAM, Dan Hammarlund), 620 ex 20/7 (GRFL, LNI m fl) för att "toppa" med 800 ex 21/7 (UGS). Efter en period med lägre antal sågs 400-500 ex 3-4/8 (JWE, UGS, THL), varefter 100-200 ex sågs relativt regelbundet augusti ut och första septemberveckan. Kärrsnäppa sågs som vanligt på flera andra lokaler, men inte någon annanstans i 3-siffriga antal. Som mest rastade 35 ex Landön 29/9 (THL) och 31 ex Vannebergaholmen 4/10 (JLR). 110 ex sträckte vid Friseboda 4/10 (GRFL). Sista noteringen för året var 1 ex rastade Äspet 17/11 (LNI). Enstaka noteringar har gjorts av den sydliga rasen av kärrsnäppa. Ensamma fåglar är rapporterade från Häslövs ängar 5/4-28/5 med ett undantag, 3 ex Häslövs ängar 8/5 (OSN). 1 ex även på Vannebergaholmen 18-21/4 (HC, THL) och 1 ex Isternäset 18/5 (GRFL). Det är samma tre lokaler som även 2007 hade noteringar av sydlig kärrsnäppa, men det verkar inte som om det funnits något permanent revir i nordost som resulterat i genomförda häckningar. Enda undantaget skulle kunna vara Häslövs ängar. Situationen för den sydliga rasen börjar bli kritisk, både i nordost och i landet som helhet, och risken är nu överhängande att arten försvinner som häckfågel.

MYRSNÄPPA

För första gången på flera år gjordes ingen observation på vårsträcket. Årets första myrsnäppor, 3 ex, rastade i Äspet 8/7 (LNI, RBE m fl). 1-2 ex sågs därefter ganska regelbundet rasta under juli-början av september. Högsta noteringen

var 5 ex 29/8 (HWL, CNN). Årets sista observation blev 2 ex 9/9 (CNN).

BRUSHANE

Årets tre första fåglar sågs på Häslövs ängar 12/4 (BSE). Största flockar under våren; 32 ex Häslövs ängar 1/5 (RSG), 25 ex Pulken 2/5 (ASM), 30 ex Åsums ängar 3/5 (RSG) och 24 ex Viby äng 13/5 (RSG). Glädjande uppgifter om häckning kommer från Häslövs ängar. Där stöttes en hona från bo intill stigen på västra delen 21/5 (Fredrik Videmo gm HC) samt ytterligare en hona där bo inte kunde beläggas i sydöstra delen 21/5 (HC). Under perioden juni-september noterades så gott som dagligen enstaka rastande fåglar i Äspet. Den största siffran var 18 ex 28/6 (KSN). Årets sista observation gjordes också i Äspet med 1 ex 26/9 (HWL).

DVÄRGBECKASIN

Vinterfynd: 1 ex Balsby 1/1-16/2 (GRFL, GAR, HC) och 2 ex Lyngsjön 28/1-31/1 (NWA, m fl). Vårfynd: 1-5 ex Lyngsjön 1-30/3 (JLR m fl), 1 ex Viby äng 23/3 (NJE) och 2 ex Terraholmen 18/4 (KSN). Höstfynd: Flera observationer från Lyngsjön, som mest 4 ex 7/10 (UJK). Andra höstlokaler; 1 ex Kalvaholm 7/10 (NWA), 4 ex Pulken 13/10 (CCT), 1 ex Äspet 15/10 (HC) och 2 ex Balsby 23/11 (HC). Dvärgbeckasinen är en regelbunden övervintare i små antal i anslutning till isfria blötytor. Lyngsjön är den klart säkraste lokalen. Observationer i april och maj (och av spelande fåglar) är relativt ovanligt i rapportområdet.

ENKELBECKASIN

Vinterfynd: 1 ex Pulken 10/2 (FAM) och 1 ex Takholmen 21/2 (NWA). Regelbundet uppträdande i successivt stigande

antal från inledningen av mars. Största flockar under våren; 50 ex Karpalund 1/4 (RSG) och 50 ex Åsums ängar 3/4 (FAM). Normala antal rapporterades under sydsträcket från ett flertal lokaler. Årets sista observation utgjordes av 1 ex på Vannebergaholmen 16/12 (NWA).

DUBBELBECKASIN

Årets observationer bestod av 1-2 spelande på Häslövs ängar 4-8/5 (SVBI m fl) och 1 ex på samma lokal 13/5 (RSG). Ett ganska magert år för en art som normalt attraherar mängder av besökande skådare till Häslövs ängar under några magiska majkvällar. Möjligen kan sämre väderförhållanden under den tidsmässigt begränsade sträckperioden ha påverkat utdelningen i negativ riktning. Ytterligare en anledning kan vara den torra våren, tillsammans med fjolårets kraftiga sommaröversvämning med förstörd vegetation, som försämrat rastmiljön för arten på ängarna.

Enkelbeckasin, Niklas Jeppsson ©

MORKULLA

Två vinterfynd gjordes: 1 ex Spångabro 3/2 (Göran Flyckt) och 1 ex Kälkestad 17/2 (HC). Rapporter från ett flertal lokaler från och med inledningen av mars. Säkra "dragrutter" noterades på bl a följande lokaler; Filkesboda, Egeside (flera platser), Oppmanna-berget, Horna fure, Äspet, Vångaberget och Friseboda. Endast en rapport efter juli månad är anmärkningsvärt dåligt; 1 ex påträffades överkörd i Olseröd 31/12 (THL). Arten övervintrar regelbundet med ett begränsat antal individer i rapportområdet. Flertalet vinterfynd görs i anslutning till rinnande vatten genom blöt lövskog.

RÖDSPOV

Årets första rödspov rastade på Åsums ängar 15/3, men drog strax vidare norrut (FAM). Därefter dröjde det en dryg vecka tills 2 ex sågs rasta på Häslövs ängar 24/3 (JWE) och dagen efter fanns där 3 ex 25/3 (LNI). På Hovby ängar sågs 1 ex 29/3 (UJK), på Ister näset fanns 1 ex 30/3 (Sven Gustafsson). Samma dag lossnade det på allvar, med 16 ex Häslövs ängar (Christofer Rosdahl). Inga riktigt stora värflockor noterades. Högsta antal var 20 ex Häslövs ängar 6/4 och 12/4 (FAM) samt 27 ex Ister näset 27/5 (HC). De fleråriga farhågorna om en kraftig tillbakagång för rödspoven besannades vid den inventering enligt simultanmetoden som genomfördes i Kristianstads Vattenrike 13/4. Strandängsområdena kring Helgeå, från Lillö (V om Kristianstad) till Pulken (V om Yngsjö) besöktes alla under förmiddagen och samtliga rödspovar noterades. Resultatet var nedslående: endast 50-55 ex påträffades, vilket kan motsvara ett aktuellt rödspovsbestånd i storleksordningen 24-30 par i

området. Detta innebär (med reservation för metodskillnader) att Vattenrikebeståndet drygt halverats sedan 1997, då 63 par registrerades vid revirkartering - en alarmerande minskning (Richard Ottvall m fl)! En storskalig tillbakagång har ägt rum i hela NV Europa de senaste årtiondena. Dessutom finns det signaler på att de skånska rödspovarna haft dålig häckningsframgång under en följd av år. Bland årets rapporter finns faktiskt inte en enda notering av årsungar i Vattenriket! Rödspovarna lämnar Skåne under sommaren, och vid Äspet rastade 1 1k 4/6 - 7/8 (FAM, HC).

MYRSPOV

Två observationer under våren är ganska normalt; 150 ex mot O Näsby fältet 23/4 (EVA) och 1 ex Äspet 3/5 (JWE). Flyttningen söderut inleddes med 17 ex Tosteberga ängar 26/6 (JWE). På kvällen den 15/7 passerade 100 ex Äspet (AJU) och imponerande 510 ex Rigeleje (UGS). I Äspet sågs rastande fåglar regelbundet under juli-augusti, bl a 20 ex 16-18/7 (JWE, HC). Andra fina observationer var 60 ex på Terraholmen 18/7 (HC), 119 ex mot S Juleboda 2/8 (FAM) samt 57 ex mot S Äspet 2/8 (JLR). Årets sista myrspov noterades i Äspet 8/10 (JEL).

SMÅSPOV

Årets första småspov sträckte norrut över Äspet 26/4 (THL). Därefter följde ett tiotal observationer fram till andra halvan av maj. Sydsträcket inleddes med 32 ex mot V över Krogstorp 22/6 (OSN). Härefter följde ett flertal observationer av enstaka fåglar, främst från kustlokaler, fram till 14/9 då 7 ex passerade Västra hammaren (LNI). Största flockar under sträcket; 10 ex

Friseboda 6/7 (FAM), 16 ex Friseboda 8/7 (BSE), 21 ex Äspet 4/8 (JWE) samt 16 ex Häslövs ängar 5/8 (RSG). Småspoven är inte helt lätt att få se i rapportområdet. Vårsträcket följer ett tidsty-piskt mönster som brukar kulminera i månadsskiftet april/maj. Oftast handlar det emellertid om enstaka exemplar eller smärre flockar. Sydsträcket brukar vara lättare att fånga upp vid någon av kustlokalerna. Uppträdandet för arten under 2008 får betraktas som normalt.

STORSPOV

6 ex övervintrade på på kuststräckan mellan Vannebergaholmen och Tosteberga ängar, där ett flertal observationer gjordes under perioden 1/1-20/2 (THL, CNN m fl). Den första nyanlända spoven dök upp på Vinnö ängar 4/3 (ARLA). Under resterande delen av mars fylldes det sedan på med spovar på alla etablerade häcklokaler i rapportområdet. De största koncentrationerna av sträckande fåglar under våren blev följande; 25 ex mot NO Hammar 12/4 (JLR), 61 ex mot NO Rinkaby skjutfält 22/4 (KSN) och 270 ex mot NO Hammarsjön 23/4 (RSG). Den sistnämnda summan noterades i samband med sträckbevakning 06:30 och 09:30. Inga säkert konstaterade häckningar. I vanlig ordning gott om observationer av stationära fåglar i lämpliga biotoper; Häslövs ängar, Rinkaby ängar, Viby äng, Isteräset, Karpalund, Vinnö ängar, Lyngsjön, Hommentorp, Fjällmossen, Pulken, Friseboda, Ripa, Furehov, Gälltofta, Vannebergaholmen, Trolle Ljungby, Oppmannasjön och Balsbyholm. De första tendenserna till sydsträck sågs redan 15/6 då 15 ex passerade söderut vid Furuboda (Magnus Kasselstrand). Största sträckflocken utgjordes av 100 ex mot SV över Åhus

kärr 28/6 (KSN). I övrigt handlade det om enstaka fåglar och små flockar fram till slutet av september. Årets sista observation var 1 ex Tosteberga bodar 30/11 (MPE, Roger Jönsson). Kuststräckan i nordost hyser numera enstaka storspovar som försöker övervintra. Årets siffra ligger något över genomsnittet. Anmärkningsvärt nog noterades inga storspovar i december. På häckningsfronten förefaller det som att arten håller ställningarna i Vattenriket.

SVARTSNÄPPA

Årets första svartsnäppa hittades på Häslövs ängar 23/4 (RSG). Därefter noterades enstaka fåglar på ett flertal lokaler. Den största flocken under våren utgjordes av 9 ex på Isternäset 4/5 (ARLA). De första två svartsnäpporna, på rimligt säkerställd returreresa, noterades i Äspet 9/6 (Ewert Nilsson). Här efter följde ett flertal observationer under sommarmånaderna med följande toppnoteringar; 6 ex i Karpalund 21/6 (RSG) och 8 ex Pulken 19/8 (CCT). Årets sista observation var 1 ex Kärringören 20/9 (HC). Äspet verkar vara den säkraste lokalen för arten under sydsträcket.

RÖDBENA

I vanlig ordning hyste Äspet övervintrande rödbenor av den isländska rasen *robusta*; 1-2 fåglar sågs på lokalen 1/1-28/2 (GRFL, GAR m fl). Nyanlända fåglar dök upp i Vattenriket omkring mitten av mars. Större ansamlingar var ett faktum först i månadsskiftet mars/april; bl a 15 ex Häslövs ängar 28/3 (HC), 20 ex samma lokal 2/4 (Uno Pettersson) och 10 ex Åsums ängar 3/4 (FAM). Regelbundet uppträdande under sydsträcket på en rad lokaler, främst vid Äspet. Dock inga anmärkningsvärda

sträcksiffror. I Äspet noterades också 1-3 ex under hela november och december (NWA, LNI m fl). Det är glädjande att arten fortsätter att utnyttja Äspet som en övervintringslokal. Tillsammans med diverse piplärkor, några trofasta sävsparvar, en och annan svart rödstjärt och snösparv, bidrar de isländska gästerna i högsta grad till att förgylla vinterskådningen i våra hemmamarker.

GLUTTSNÄPPA

Premiärobs i form av 2 ex på Häslövs ängar 17/4 (CNN). Kulmen i artens värsträck genom rapportområdet nåddes först mot slutet av april och början av maj; 11 ex Häslövs ängar 23/4 (RSG), 9 ex Tosteberga 27/4 (Jonas Engzell), 7 ex Isternäset 30/4 (THL), 15 ex Kärringören 2/5 (ASM) samt 11 ex Tosteberga bodar 3/5 (THL). Fåglar på väg söderut noterades från midsommartid. De största flockarna var följande; 11 ex Äspet 4/7 (FAM), 29 ex Vanneberga-holmen 17/7 (JWE), 23 ex Vanneberga-holmen 9/8 (LNI), 11 ex Äspet 13/8 (Ewert Nilsson), 12-16 ex Vanneberga-holmen 16-19/8 (HC, ARLA) samt 12 ex Pulken 19/8 (CCT). Enstaka rastande fåglar dröjde sig kvar till slutet av september. Årets sista observation var 5 ex mot S vid Yngsjö havsbad 10/10 (Fredrik Andersson).

SKOGSSNÄPPA

Den första skogssnäppan för året visade sig vid Tolebäcken 29/3 (BSV). Större flockar under våren; 6 ex Viby äng 13/4 (GRFL), 17 ex Rinkaby ängar 13/4 (RSG), 7 ex Åsums ängar 19/4 (FAM) och 8 ex Häslövs ängar 2/5 (Magnus Persson). Under häckningstid rapporteras följande: 1 par i lämplig biotop vid Bjärlöv, Torsebro 13/4 (BBG), 3 troliga häckningar Leingaryd, Ryssberget, 28/4

(NWA), 1 par Öllestorp, Djurröd (UJK) 27/5, 1 par Odersberga, Gummastorpsjön (Charlotte Wigermo), konstaterad häckning Mansdala 1/6 (UJK), 1 ex 1K Ingemanstorp 30/6 (BJO) och 1 ex Hammarlund 9/6 (JLR). De första sydsträckarna sågs i vanlig ordning redan under första veckan av juni. Därefter regelbundna observationer av småflockar under hela juli och augusti. Årets sista skogssnäppa sågs i Pulken 24/8 (CCT). Normalt uppträdande såväl tidsmässigt som i antal. Arten är regelbunden häckfågel i rapportområdet.

GRÖNBENA

Årets första grönbena sågs på Vinnö ängar 20/4 (Dan Hammarlund, Eva Holmstedt). Härefter noterades som vanligt en tämligen distinkt sträcktopp under första halvan av maj. Största flockar under våren; 12 ex Vinnö ängar 27/4 (MWA), 25 ex Häslövs ängar 1/5 (RSG), 16 ex Åsums ängar 3/5 (RSG) och 40 ex Häslövs ängar 8/5 (RSG). Första exemplaret på väg söderut sågs i Äspet 17/6 (THL). Härefter regelbundet noterad på flera lokaler fram till slutet av september. Största flockar; 24 ex Äspet 7/7 (FAM), 29 ex Äspet 13/7 (FAM), 41 ex Takholmen 3/8 (CFÄ), 60 ex Äspet 7/8 (HC), 40 ex Äspet 9/8 (FAM), 60 ex Äspet 10/8 (FAM), 25 ex Äspet 25/8 (FAM). Årets sista grönbena rastade på Kärringören 20/9 (HC).

DRILLSNÄPPA

Årets första exemplar visade sig på Rinkaby ängar 27/4 (RSG). Härefter följde ett flertal observationer av enskilda exemplar under artens huvudsakliga sträckperiod (inledningen av maj) genom rapportområdet. Den enda säkert konstaterade häckningen rapporterades från Orevången 18/6 (GRFL).

Observationer talande för häckning gjordes på följande lokaler: Enön Ivösjön 28/4-31/7 (LNI), Snärjet Arkelstorp 10/5 (UJK), Bjärlöv 11/5-3/6 (BBG), Helgeåns camping 19/5 (Ove Rosengren), Nymölla 19/5 (LNI), Filkesjön 14/6 (GRFL), Mjönäs (Immeln) 17/6 (GRFL), Smekorran 18/6 (UJK), Pluggeboda (Ivösjön) 25/6 (US), Valjö (Ivösjön) 5/7 (LNI). Som häckfågel är drillsnäppan främst knuten till de större sjöarna i den norra delen av rapportområdet och påträffas mer sällan i de mellersta och södra delarna. De första ansatserna till sydsträck kunde anas i Äspet från inledningen av juli. Kulmen nåddes under första hälften av augusti. Toppnoteringar från lokalen: 10 ex 20/7 (ARLA), 15 ex 2/8 (FAM, GKN), 20 ex 10/8 (ARLA). Årets sista två drillsnäppor sträckte söderut vid Friseboda 3/9 (ARLA).

ROSKARL

Årets första roskarl uppenbarade sig i Äspet 27/4 (NWA, MWA). Ytterligare 1 ex sågs på samma lokal 16/5 (LNI). En ruvande fågel sågs på ett skär S om Tosteberga ängar 27/6 (PON). Tyvärr så misslyckades häckningen. En ensam fågel sågs i lämplig biotop på Takholmen 6/5 (LNI), 20/5 (NWA) och 9/7 (LNI) men det skulle kunna röra sig om samma fåglar som de på Tosteberga ängar. Noterad på sydsträck med 1-4 ex i Äspet 7/7-3/9. Den enda noteringen utanför Åhuslokalen var 1 ex som passerade Juleboda 2/8 (FAM). Ett tämligen normalt uppträdande för denna lilla brokiga vadare. Arten är sannerligen inte lätt att få se under vårsträcket. Detta är endast den andra konstaterade häckningen/häckningsförsöket under 2000-talet och arten fortsätter sin kräftgång som skånsk häckfågel.

SMALNÄBBAD SIMSNÄPPA

Nästintill dagliga observationer av 1-6 ex i Korran, Äspet 25/5-1/6 (LNI, THL, BSE). Utöver dessa noterades 1 ex Gyetorpskärret 7/6 (Lars-Göran Lillvik), 1-2 ex Åsums ängar 9/6 (RBE, MWA, ARLA) och 1 hona Äspet 19-21/6 (BSV, BSE, Gunnar Hess). På sydsträcket noterades 1-2 ex i Äspet så gott som dagligen 24/8-7/9 (CNN, Gunder Jönsson m fl). Vid sidan av detta sågs en 1K-fågel vid Pulken 24/8 (CCT). Ett bra år för arten med flera stationära exemplar, vilket gav många chansen att bekanta sig med denna lilla snurrande juvel.

BREDSTJÄRTAD LABB

Två fåglar är rapporterade sträckande under november. Tvillingaboden, Furboda 5/11 (RSG) och Friseboda 15/11 (Ola Bondesson). Inga högre antal kan tyckas. Men arten är långt ifrån årligt rapporterad i vårt område. Under de senaste drygt 25 åren har den uteblivit under mer än hälften av åren.

KUSTLABB

Något vårfynd föreligger inte. Första observation för sydsträcket är 1 ex, Friseboda 28/6 (FAM). Den stora sträckdagen inträffade 1/9 då hela 31 ex sågs under fm vid Friseboda (PÖD). Sista obsen för året var 1 ex Glansaboden, Yngsjö 1/10 (CNN). Sammanlagt sträckte cirka 67 rapporterade kustlabbar under huvudsakligen september. Detta är ett högt antal då medelvärdet ligger på cirka 30 under hela den period som klubbens rapportering omfattar.

FJÄLLABB

Efter att ha uteblivit helt under 2007 finns hela 4 fynd av fjällabb under hös-

ten 2008. De är följande: Hela 3 ex, 1 K, sträckte söderut vid Friseboda under fm 1/9 (PÖD). Klockan 12:50 kom ex nr 4 och sågs och fotograferades av SVBI. Dessa är då exemplar nummer 16 till 19 under perioden 1995 - 2008 i vårt rapportområde.

SVARTHUVAD MÅS

En svarthuvad mäs, 3 K, upptäcktes vid Rinkaby ängar 6/4 (RSG). Måsen drog mot Hovby ängar och kunde ej återfinnas. Drygt tre veckor senare, 1/5, upptäcktes ånyo en svarthuvad mäs, 3 K, vid Sjögård, Yngsjö (CNN m fl). Det kan i och för sig inte helt uteslutas att det rör sig om samma fågel. Men oddsen är betydligt högre för att detta var en ny fågel då april ligger mitt i artens bästa sträcktid. Om vi utgår från detta så är detta det tredje och fjärde fyndet i vårt rapportområde. 2007 sågs ett ex vid Äspet i maj. Dessförinnan får vi gå tillbaka till november 1998.

DVÄRGMÅS

Under inledningen av januari uppträdde dvärgmåsen i för årstiden närmast unika antal. Hösten före hade visat mycket låga antal vid vår kuststräcka under normal sträcktid. Förmodligen har den milda hösten gjort att stora antal stannat i Östersjön och vi därmed har att göra med ett mycket försenat utsträck i januari. Högsta rapporterade antal från samma plats och observatör med 50 ex vid varje tillfälle är från Juleboda 2/1 (Ulf Mörte), Friseboda 6/1 (FAM) och Glansaboden 7/1 (CNN). Då det är omöjligt att följa mäsarnas lokala rörelsemönster går det inte att bedöma det totala antalet. Men framåt mitten på månaden lämnade med all säkerhet fåglarna området och sista januariobsen är från 14/1 då 1 ex, 2 K, med stor säker-

het samma individ, sågs vid Landön och Äspet (ASM, Daniel Andersson). Liksom under 2007 saknas i princip helt uppgifter om värsträckande dvärgmåsar. Endast två obsar finns: 2 ad Isternäset 30/4 (JLR) och 1 ex, 2 K, Hercules dammar 29/5 (JLR). Första retursträcket blev 2 ex Rigeleje 2/7 (UGS). Två inlandsobservationer föreligger: 1 ex, 1 K, Häslövs ängar 5/8 och 1 ad Hovby 15/11 (UJK, UTO). Totalt rapporterades cirka 325 ex under höstsäsongen med högsta antal 48 ex Friseboda 10/9 (UJK, EVA). Detta är inga imponerande antal om man jämför med hösten 2005 då hela 1675 ex räknades in. Men ett visst fall framåt i förhållande till hösten 2007 då knappt 100 ex noterades. En rimlig förklaring är troligen bristen på sydostliga vindar under hösten 2007 och 2008. Sista obsen för året blev 1 ex, 1 K, Friseboda 20/11 (FAM).

SKRATTMÅS

De häckande skrattmåsarna kring Tosteberga bodar koncentrerade under 2008 sin koloni till Bodaskäret i inloppet till hamnen. Även en del häckningar genomfördes på öarna i viken väster om Bodarna. Det totala antalet uppskattas till cirka 2000 par vilket är drygt 500 färre än föregående år. Bortåt 1000 stora ungar sågs i huvudkolonin. Utöver denna häckning finns endast 1 par ruvande i Noviadammen, Vinnö ängar 10/6 (ARLA) rapporterat med säkra häckningskriterier. Största rapporte-

rade sträckande antal var minst 500 ex Enön, Ivösjön 2/7 (LNI) och 800ex, Häslövs ängar 20/7 (RSG).

FISKMÅS

Till följd av atlasinventeringen finns en handfull rapporter med troliga eller säkra häckningskriterier för fiskmås. Som vanligt utgör naturligtvis dessa rapporter en bråkdel av förekommande häckningar. Någon större entusiasm att räkna fiskmås föreligger tydligen inte heller då högsta antal rapporterade är 230 ex sträckande söderut vid Juleboda 5/1 (GRFL).

SILLTRUT

Årets första sågs i häckningsområdet på Brödjeholmen, Landön 1/4 (NWA). Liksom föregående år bedöms cirka 10 par häcka i skärgården. Denna gång finns också uppgifter om 1 par från Västra Skär, Gruarna (PÖD). Årets sista observation är 2 ex, 1 K, Stockaboden 4/10 (GRFL). Den västligare rasen intermedius representerades av 1 ex Äspet 7/7 (FAM).

GRÅTRUT

Inom ramen för projektet "Naturvårdsåtgärder i den nordostskånska skärgården" räknades bl a gråtrutbon på Saltolmen och Trueskär. 265 bon hittades vilket är obetydligt färre än 2007 (NWA). Några ansamlingar större än 500 ex finns inte rapporterade vilken snarare beror på ointresse att räkna flockarna än att sådana saknas.

Tabell 3. Antalet kushäckande par skrattmås 1996-2008

1996	-97	-98	-99	-00	-01	-02	-03	-04	-05	-06	-07	-08
68	210	350	1000	1500	>1200	1175	1200	1500	>1000	>2500	>2500	2000

KASPISK TRUT

Tre rapporter fanns från första halvåret. De var följande: 1 ad Äspet 4/1 och 1 ad samma lokal 26/2 (Johannes Hermundsson, AWE) och 1 ex, 2 K, Äspet 27/4 (JEL). Höstens rapporter omfattar: 2 ex, 1 K resp 2 K, Friseboda 4/10 (GRFL), 1 ex, 2 K, Äspet 5/10 (BSV), 1 ex, 2 K, Friseboda 11/10 (GRFL), 1 ex, 1 K, Äspet 15/11 (FAM) och 1 ex, 1 K, Friseboda 28/11 (SVBI, CWE). 9 rapporter är något fler än under 2007 men en bit ifrån de cirka 15 ex som rapporterades 2006.

HAVSTRUT

Boräkningen på Saltholmen och True-skär gav 16 bon (NWA). Resultatet 2006 och 2007 var 15 resp 18 bon. Detta liksom tidigare erfarenheter från hela skärgården visar att arten har en stabil förekomst över tiden. Största rapporterade flock var tämligen blygsam, 30 ex, Äspet 20/9 (JEL).

TRETÅIG MÅS

1 ex, 2 K, rastade vid Östra Täppet 4/1 (Per Lundgren, Annika Wetterberg) är ett mycket udda fynd i vårt område. Några vinterfynd finns inte hos oss under åtminstone de senaste tio åren. Under hösten sågs 2 ex, 1 K, Friseboda 9/11 (JLR) och 1 ex, 1K, str S Friseboda 29/11 (LNI). Arten har en näst intill årlig förekomst i vårt område.

SKRÄNTÄRNA

Årets första skräntärna sågs vid Äspet 2/4 (PÖD). Detta är tidigt men fenologirekordet är från 2005 då den första noterades redan 29/3. Tyvärr övergick skräntärnorna till att bli solitärhäckare under 2008. Visserligen totalt 4 par liksom 2007. Den gamla kolonin på True-skär höll endast ett par som trots om-

läggning misslyckades (NWA). Ett par gjorde häckningsförsök på ny plats utanför Tosteberga ängar men även här misslyckades det (PON). Däremot lyckades de två paren som häckade på två olika öar, Stora Gru och Söndre skär, i Edenryds skärgård. Här blev det en kull med tre och en med två ungar som samtliga ringmärktes av nedre helgeåns fågelstation. Åtminstone tre av dessa blev flygga (GRFL, PON). Som vanligt lämnade skräntärnorna oss tidigt på hösten. Årets sista fågel sågs vid Vannebergaholmen 7/9 (UJK). En uppgift under sträcktid kan vara värd att nämna, 7 ex, 6 ad och 1 juv, Kälkestad, Oppmannasjön 10/8 (HC).

KENTSK TÄRNA

De första kentska tärnorna, 2 ex, sågs vid häckningsplatsen Tosteberga bodar 1/4 (BSE). Här utvecklades sen häckningen mycket väl. Ca 150 par fanns på plats i skrattmäskolonin (Henrik Ehrenberg, PON, m fl). Detta är rekordantal och en mycket tydlig ökning i förhållande till de senaste åren då det rört sig om klart under 100 par. Dessutom ringmärktes hela 219 boungar i kolonin. Även detta är en klar högstanotering.

Skräntärna, Niklas Jeppsson ©

Årets sista kentska tärnor noterades för ovanlighetens skull mycket tidigt på hösten vid Glansaboden, 4 ex Yngsjö 8/10 (CNN).

FISKTÄRNA

Årets första fisktärna födosökte i Landöns småbåtshamn 7/4 (NWA). De kusthäckande fisktärnorna koncentrerade sin häckning till en liten grusig holme vid Gruarna, Edenryds skärgård som uppstått till följd av långvarigt lågvatten. Här häckade framgångsrikt 15 par (PON, GRFL). Övriga häckningar/häckningsförsök vid kusten inskränker sig till 1 par Rustningsskär och 3 par Terraholmen. Detta ger 19 par. Under 2007 häckade totalt 25 par. Variationen över tiden är dock stor. Går vi tillbaka till 2005 och 2006 häckade endast ett tiotal par ute vid kusten. När det gäller troliga eller säkra häckningskriterier vid insjöarna är dessa följanden: Gummas-torpasjön 1 par (ARLA), Räbelövssjön 1 par (UJK), Oppmannasjön 1 par (US) och Ivösjön 5 par (LNI, Tommy Lundkvist, Christopher Martinsen). Bästa rapporterade sträcksiffra blev 116 ex, Friseboda 10/9 (UJK). Årets sista rastade vid Äspet 28/10 (LNI).

SILVERTÄRNA

Årets första sågs vid Terraholmen 18/4 (KSN). Antalet häckande par är fortfarande stabilt med 14 par under 2008. Byte av häckningsholmar sker dock. På samma holme som fisktärnorna på Gruarna häckade 5 par framgångsrikt (PON, GRFL). Huvudkolonin om 8 par på Terraholmen hade som vanligt stora problem med nötkreaturen som trampade sönder bon. Möjligen klarade sig silvertärnorna lite bättre än de andra tärnarterna genom att lägga bona intill stenar. De sista för året, 5 ex, rap-

porterades från Friseboda 12/9 (ARLA). Detta är mycket tidigt och det får anses att arten förbisetts eller att sträckbevakningen och rapporteringen varit klen längre fram på hösten.

SMÅTÄRNA

4 ex som redan bildat par blev årets första vid Äspet 18/4 (JEL). Dessa fortsatte dock till andra häckningslokaler. Den stora huvuddelen, minst 10 par, valde som vanligt Terraholmen som häckningslokal (PON), tyvärr måste tilläggas. Bona spolierades helt av de bot-rampande kreaturen. I övrigt häckade 1 par vid Vannebergaholmen och 1 par som fick ut 2 flygga ungar vid Färabäck (NWA). Därutöver fortsatte den enda inlandshäckningen som vanligt med 2 par på Iföverkens industriområde i Bromölla (Tommy Lundkvist). Årets sista sågs vid Friseboda 12/9 (PÖD).

SVARTTÄRNA

Årets första observation var 12 svarttärnor upptäcktes över Häslövs ängar och gick sen ner vid Hercules dammar 30/4 (OSN). Svarttärnorna födosökte sen i vanlig ordning omväxlande vid Hercules dammar och Häslövs ängar under maj. Som mest sågs 23 ex på Häslövs ängar 16/5 (UJK). I Hammarsjön häckade 15 par som fick ut 10 flygga ungar (PON). Antalet par är det lägsta någonsin i Vattenriket men resultatet är klart bättre än föregående år då häckningarna dränktes. Årets sista, 2 ex, sågs rasta vid Furuboda 7/9 (HC).

VITVINGAD TÄRNA

För andra året i rad nådde sträckande vitvingade tärnor nordöstra Skåne. En flock om 12 ex sträckte mot nordost på 15 m höjd i frisk motvind vid Kärrfästorna, Yngsjö 30/4 (THL). Trots eftersök

återfanns de inte utan drog snabbt vidare. 2007 var de vitvingade mer lättobserverade och mer än 60 fåglar sågs. Dessförinnan var det 2005 som gäller med minst 18 ex. På sensommaren upptäcktes 1 ad rastande i Äspet 24/8 (JEL). Detta är det första fyndet av arten under sydsträck i området.

SILLGRISLA

Efter bottennappet 2007 med endast en rapporterad observation av sillgrissla blev det lite bättre fart. 1 ex sågs redan 5/1 sträcka söderut vid Juleboda (GRFL). Övriga fynd ligger under andra halvåret; 1 ex Rigeleje 3/7 (UGS), 1 ex fm och 1 ex em Friseboda 12/9 (PÖD resp HC), 4 ex Friseboda 8/10 (UJK, BJO), 2 ex Friseboda 11/10 (GRFL) och 1 ex Friseboda 13/10 (EVA). Detta ger totalt 11 ex vilket väl motsvarar normal årlig utdelning.

TORDMULE

Totalt rapporterades 17 tordmular relativt jämt fördelade över året men med som vanligt en viss tyngdpunkt till höstobservationerna. Som mest sågs 4 ex sträckande mot söder vid Friseboda 11/10 (GRFL). Antalet observerade tordmular är färre än under toppåren 2004 och 2005 då 25-30 ex rapporterades. Medelvärde för de senaste tio åren ligger dock på 10 ex.

TOBISGRISLA

Hela 25 ex sågs under "kommunkryssarnas" expedition till havs 5/4 (SVBI m fl). I övrigt noterades endast 1 ex under året nämligen vid Äspet 6/4 (FAM, BSV, JEL). Om man bortser ifrån den sjögående expeditionen, som troligen speglar en normal förekomst som inte kan noteras av landkrabbor, så har medelvärdet sen 1998 legat på 4 rap-

porterade ex. Tobisgrisslan är således den alka, av dem som häckar i Sverige, som är svårast att se hos oss.

SKOGSDUVA

Skogsduvorna var mycket fåtaliga under vintermånaderna. Det noterades enbart mellan 1-6 ex vid ett femtontal tillfällen. Orsaken var troligen avsaknaden av frösättning föregående höst, framförallt bok. Under vårsträcket noterades som mest 43 ex rastande vid Tolebäcken, Egeside (BSV). Under häcknings-säsongen har rapporterats mer än 25 spelande fåglar eller revir, säkert som en följd av pågående atlasinventering. Högsta antalet under höststräcket var blygsamma 150 ex str S Rinkaby yttre 26/9 (NWA).

RINGDUVA

Inte heller ringduvorna uppträdde i några större antal under vintern. Som mest sågs 140 ex vid Gustavsberg, Norra Strö (MSN). Högsta sträckciffran från hösten var 5110 ex Pulken 15/10 (CCT). Även detta är en relativt låg summa då goda sträckdagar kan innebära > 10 000 ex.

TURKDUVA

Drygt ett tiotal rapporter med olika häckningskriterier har inkommit. Det speglar den normala rapportfrekvensen om häckande turkduvor, i praktiken en ringa del av beståndet. Största rapporterade flock omfattar 80 ex, Lillö kungsgård 12/11 (EVA). Det är den största rapporterade flocken sen 2002.

TURTURDUVA

1 ex spelade Pulken 23/6 (CCT). Även under 2008 noterades således turturduva hos oss.

GÖK

Som sig bör gol den första göken just första maj, dessutom på tre olika platser; Fredriksdalsviken (MWA), Ekenabben (RSG) och Furuboda kursgård (NWA). En rapport om en ungfågel finns från Egeside 18/8 (CCT).

BERGUV

Tre par berguv häckade i rapportområdet 2008. Paren fick var sin unge, och en av ungarna ringmärktes. Vid Härlövsviadukten V om Kristianstad sågs en berguv intill vägkanten 22/12 (Ronny Knutsson). Projekt Berguv Skåne har nu fem avelspar i hägn. Dessa par fick tillsammans ut åtta ungar 2008. Ungarna släpptes på förhösten fria (alla ringmärkta) för att förstärka det friflygande beståndet i landskapet.

SPARVUGGLA

De första sparvugglorna observerades med 2 ex Filkesboda 1/1 (FAM, ASD). Därefter dröjde det en månad innan 1 sj fågel noterades i samma område 3/2 (HC) och därefter 22/4 (Anders Jönsson). Den 8/3 noterades en sjungande fågel längs Kädarpsvägen på Oppmannaberget (UJK, GKN). Ytterligare en observation som antyder häckning gjordes 14-15/6 vid Ysnanäsudden, Raslängen, då en adult hona observerades besöka ett förmodat bebott bo (GRFL, PON). Sammantaget bedöms antalet fåglar under häckningstid har varit betydligt färre under 2008 jämfört med året före. Ett udda fynd gjordes av 1 ex vid Rigeleje 16/2 (Henrik Forsvall). Under en veckas tid omkring 16/8 observerades 2 ex vid badet i Huraöd (Sven-Erik Carlsson). Under hösten gjordes fynd av sparvuggla på följande platser; 2 ex Arkelstorp 12/10 (UTO), som mest 2 observerade och sjungande

Filkesboda 7/10-26/12 (UJK, GKN, JLR m fl). Slutligen hittades färskas bytesrester och spybollar från sparvuggla i holkar vid Västervik, Raslängen 23/11 respektive Båen 29/12 (GRFL).

KATTUGGLA

Fjölåret var exceptionellt med rapporter från drygt 50 lokaler. Med bara 33 lokaler hamnade 2008 närmare normalåret, som brukar ligga på ca 35. Det föreligger konstaterad häckning på 9 lokaler och revirhävdande från 28 lokaler.

HORNUGGLA

För ovanlighetens skull har det varit två på varandra följande år med mycket hornuggla i våra marker. I fjol rapporterades hornugglor från extremt många platser, 39 st. Även i år får man beteckna förekomsten som mycket god. På minst 28 platser finns indikationer på häckning. Inte mindre än 23 av dessa utgörs av iakttagelser av föräldrafåglar med byte till ungar eller mattiggande ungar. Förekomsten är väl spridd på slätten, men rapporter saknas i princip helt från skogarna i norr och på Linderöds- och Nävlingeåsarna i väster och sydväst. Även i år saknas rapporter med vinterflockar, men de finns alldeles säkert.

JORDUGGLA

Fynden av jorduggla är som vanligt mycket få. Under våren iaktogs 1 ex på Köpingsängar 10/4 (FAM) och 2 ex på betesmarkerna mellan Räbelöv och Fredriksdal 9/5 (Charlotte Wigermo). Därefter gjordes inga fynd förrän under höststräcket i november, då 1 ex iaktogs i Äspet 2/11 (HWL) och 1 ex sträckte in från havet vid Friseboda 3/11 (UJK, EWA) respektive 7/11 (LNI).

PÄRLUGGLA

Efter fjolårets fantastiska pärluggleår med bortåt 30-talet revirhävdande fåglar i norra delen av vårt område, kändes 2008 helt normalt, dvs bara en rapport om ropande pärluggla som hördes från norra delarna av Kastagropen 19/3 (GRFL). Den massiva invasionen av pärluggla över Skandinavien hösten 2008 satte sina spår även i de nordostskånska markerna. För att ha chansen att se/höra pärlugglorna var man tvungen att spela upp läte från ropande ugglor. De svarade då med ett snärtigt "tjock" eller upphetsade skrik. Det var alltså aldrig så att man hörde ropande fåglar. Två kvällar blev lyckosamma i nordost. Följande observationer gjordes i vårt område men mörkertalet kan vara mycket stort. Den 7/10 hördes 2 ex Vannebergaholmen (PÖD, m fl), 1 ex Rinkaby skjutfält 1 ex (PÖD) och 1 ex Fårabäck (GRFL, FAM). Nästa ugglekväll var 1/11. Då hördes 1 ex Fårabäck (SVBI), 1 ex Rinkaby skjutfält (UJK, m fl) samt 1 ex Vannebergaholmsfuret (UJK, m fl). Att det varit många fåglar på flyttning visade ringmärkningen i Falsterbo. 7/10 sågs ca 50 ex och 30/10 ringmärktes 91 ex under en natt...

NATTSKÄRRA

Första nattskärnan rapporterades från infarten till Eskilstorp, norr om Degeberga 14/5 (BSV). Fortsatt betydligt färre revirhävdande fåglar, ca 20 spelande hanar från 15 lokaler mot mer än dubbelt så många spelande på samma antal lokaler de två föregående åren. Från höststräcket finns bara ett fynd, nämligen ett jagande ex i Olseröd 5/9 (THL).

TORNSEGLARE

Årets första tornsvala sågs med ett exemplar i Olseröd 8/5 (THL), vilket är

ett något sent förstadatatum. Fyra rapporter om 100 ex eller fler föreligger; 300 ex "väderflyttande" söderut vid Friseboda 22/6 och samma fenomen noterades i tre vågor om sammanlagt 450 ex 18/7 (JWE) samt 260 rastande vid Pulken 17/7 (CCT). Årets sista fynd var 1 ex Vanneberga plurra 20/9 (JLR).

KUNGSFISKARE

En återhämtning har skett och under 2008 rapporterades 92 fynd vilket kan jämföras med 77 året innan. Säker häckning har konstaterats i Vramsåns (UJK) och Forsakarsäckens (FAM, CWE) vattensystem.

BIÄTARE

I år föreligger ett höstfynd av biätare, vilket är ovanligt i våra trakter. Den 3/9, sågs 1 ex födosökande över ån vid gamla Äspetbron i Åhus, för att sedan dra västerut längs ån (JEL).

GÖKTYTA

Återigen ett ovanligt bra år, speciellt när det gäller observationerna under häckningstid. Den återfanns på lika många lokaler som i fjol, men flera av dem var nya jämfört med i fjol (Atlasinventeringen har säkerligen bidragit). Under vårsträcket (april-början av maj) observerades rastande fåglar på tre lokaler; Vannebergaholmen, Bjärlöv/Torsebro och Österslövshus, medan den under häckningstid (mitten av maj-juli) observerades på minst åtta lokaler; Stockaboden Furuboda, Galoppvägen i Vittskövle, Ängagårdsvägen och Tolebäcken Egeside, Köpinge ängar, Fjälkinge backe, Söndraby och Skärnsäsfjorden. Under höststräcket observerades enstaka fåglar vid Rinkaby ängar, Strandvägen i Bromölla, Kaffatorp och Härlovborgstornet.

Det verkar med andra ord som den uppåt landet påtagliga ökningen av göktyta börjar ge sig till känna även hos oss. Det ökar chansen att få möta denna karismatiska fågel i hemmamarkerna.

MINDRE HACKSPETT

Under 2008 observerades arten under häckningstid (mars-juli), i många fall av ropande fåglar, vid 38 lokaler. Detta är en bra summa, bara något färre än 2007. Antalet fastställda häckningar uppgick till 6, vilket var samma som året innan.

GRÖNGÖLING

Är under häckningstid (mars-juni) rapporterad från 37 lokaler (fem färre än året innan) över hela vårt område.

SPILLKRÅKA

Antalet rapporter från häckningstid (mars-juni) är något färre än i fjol, 37 mot 42. Därmed har ökningen av antalet rapporter under häckningstid stannat av.

TRÄDLÄRKA

Årets första trädlärka hördes överflygande vid Vannebergaholmsfuret den 24/2 (FAM), sedan dröjde det till en dryg vecka in i mars innan inflödet började på bred front med fåglar bl a vid Maltesholm, Tosteberga ängar och Rinkaby skjutfält (UJK, EVA, ARLA m fl). Det innebär att det stora antalet fåglar kom till vårt område vid samma tid som 2007. Ett antal häckningar är konstaterade, t ex vid Gropahålet, Siejsjön vid Valje och vid Södra Lökaröd. Dessutom ytterligare ett antal hanar i permanenta revir. Årets sista observation av trädlärka gjordes vid Ängagårdsvägen (Egeside) 13/11 (UJK). Det verkliga antalet häckande trädlärkor är väsentligt högre än vad som rapporterats.

SÅNGLÄRKA

En övervintrande sånglärka rapporterades från Egeside den 3/1 (KAN) och 31/1 rapporterades ensamma fåglar från Inestorp (Tollarp) (EVA) och Äspet (Mats Westberg, Esbjörn Nordlund). Därefter dröjde det till den 9/2 innan dessa vårens budbärare drog in på bred front över vårt område med t ex 10 ex Äspet (DLU), 11 ex Yngsjö (THL) och 20 Karsholms gods (HC). En intressant notering av häckande fåglar gjordes i samband med inventeringen av fältpiplärka, då även 36 revir av sånglärka konstaterades på Rinkabyfältet (RBE), vilket kan ge en antydning om hur pass vanlig arten är och hur pass stor andel av de häckande fåglarna som inte rapporteras. Sånglärkor sågs sedan under resten av året i avtagande antal från ungefär början av november, och den sista rapporten är 15 ex födosökande vid Karsholms gods den 27/12 (HC).

BERGLÄRKA

Under 2008 saknades rapporter av denna trevliga art helt i vårt område.

BACKSVALA

Den första backsvalan för 2008 dröjde ända till den 24/4 Hercules dammar (NWA), vilket är 10 dagar senare än föregående år. Därefter en ökning av obsarna, men några rapporter om större ansamlingar med rena flockar saknas. Anmärkningsvärt är dock en blandflock med 750-1000 svalor av olika arter Herculesviken (Hammarsjön) 19/5 (JSZ, Ralf Norberg). Häckningskolonier konstaterade vid Bjärlöv (Torsebro) 18 ex (BBG), Stenbrottet Önnestad 6 bohål (UJK), Kolhögarna (Åhus) ca 60 par med ungar (GRFL), Tings Nöbbelöv (Mosslunda) 45 bohål (UJK), Grustaget Degeberga 55 bohål

(UJK) samt Hörröds grustag 55 bohål (UJK). Några större flockar har inte heller rapporterats från hösten. De flesta backsvalar lämnar landet i september, därför är 2 födosökande vid Kjugekull (Ivösjön) 27/10 (NJE) mycket anmärkningsvärt.

LADUSVALA

När den första ladusvalan för 2008 noterades redan den 4/4 så var det hela 6 dagar tidigare än 2007. Lagg märke till den stora flock som noterats vid Herculesviken 19/5 (se ovan under backsvala). Större antal på sydsträck var 474 ex str S Rinkaby skjutfält 31/8 (AJU), och hela 1380 ex sträckte S vid Friseboda 18/9 (UJK). Under hösten kan man ibland se stora flockar av ladusvalor när de samlar sig för att övernatta under flytten söderut. En stor flock med ca 5000 fåglar övernattade i vassen vid Österslöv (Räbelövssjön) 13/9 (HC). Fortfarande 30/9 fanns 450 ex födosökande vid Äspet (LNI). Årets sista notering av arten är 100 ex sträckande S Friseboda 11/10 (GRFL).

HUSSVALA

Årets 2 första hussvalor dök upp den 17/4 vid Herculesdammarna (LNI). Av sträckande fåglar förtjänar dagssummor om 75 respektive 85 ex den 30 och 31/8 vis Rinkaby skjutfält att nämnas (AJU). Sista rapporterade individerna för året var 30 ex Korrantornet (Äspet) 19/9 (Lina Jansson, Elin Wetterlöf). Uppräandandet är väl i linje med vad som är normalt.

FÄLTIPLÄRKA

Årets första var 1 ex Gälltofta 4/5 (LNI) och 1 ex Utemuseum Sännarna samma dag (THL). Länsstyrelsens inventerare (RBE) har konstaterat 10 säkra häck-

Fältpiplärka, Niklas Jeppsson ©

ningar i följande områden (siffran inom parentes anger antalet häckande par): Gälltoftafältet (1), Rinkaby skjutfält (1), Ripa-Horna-Älleköpinge-Kolahögarna (2), Åhus-Friseboda (4) och Drakamöllan-Äskebjär (2). Därutöver anträffades ytterligare 10 oparade hanar under inventeringen. Flera av dem fanns i ovanstående områden, därutöver även i Bäckaskogs grustag, Dala-Landön, Everöds flygplats och Juleboda. Negativa rapporter har inkommit från följande lokaler: Balsbyholm, Hönedal, Ö Hammaren, Horna, Härnestad, N Åsums k:a., Vä k:a & grustag samt Ekebo-Homentorp. Fältpiplärkans tillbakagång är tydlig; när arten inventerades 2001 påträffades 12 säkra häckningar + 20 oparade hanar i området. Höstens sista obs var 1 ex Gropahålet 6/8 (JWE).

TRÄDPIPLÄRKA

De första fåglarna sjöng den 21/4 vid Egeside (NWA) och Vannebergaholmen (THL, LNI). Under hösten finns större antal sträckande fåglar noterade

med 328 ex Rinkaby skjutfält 31/8 (AJU) och 250 ex fd Soptippen (Kristianstad) 9/9 (UJK). Sista observation för året var 1 ex Äspet 12/10 (JEL). Uppträdandet får betraktas som tämligen normalt, även om flera enstaka fåglar första halvan av oktober är tämligen sent för arten.

ÄNGSPIPLÄRKA

Övervintrande fåglar fanns som vanligt vid Äspet där som mest 3 ex noterades 12/1 (Sven Gustafsson). Fler fåglar fanns vid Miklagård (Landön) där som mest hela 10 ex fanns 1/1 (FAM, ASD). Övriga övervintrare 2 ex Karpalunds sockerbruksdammar 4/1 (ARLA) och 1 ex Tosteberga 26/1 (CWE, Sara Birke-dal). Från mitten av februari börjar det bli svårt att avgöra om de rapporterade fåglarna utgörs av genuina övervintrare eller om det är tidigt anlända flyttfåglar. Några riktigt stora antal sydsträckande fåglar har inte noterats, men 300 ex mot syd vid Hamrarna (Rinkaby skjutfält) 27/9 förtjänar att nämnas. Under december fanns 1-2 övervintrande fåglar rapporterade från Äspet hela december (flera observatörer), samt 1 ex Yngsjösjön 13/12 (GRFL) och 1 ex Gropahålet (Yngsjö) 25/12 (GRFL).

RÖDSTRUPIG PIPLÄRKA

Årets första rödstrupiga piplärka noterades redan den 4/5 vid Häslövs ängar (Johan och Michael Gerisch). Därefter 1 ex samma lokal 7/5 (FAM, SVBI) och 2 ex Terraholmen (Landön) 11/5 (RSG). På motsvarande sätt som vår-fynden är koncentrerade till maj är höst-fynden koncentrerade till september. Den 4/9 noterades 2 ex vid Häslövs ängar (CWE), 1 ex vid Svaneholm den 13/9 (EVA), 1 ex Östra Hammaren

(Rinkaby skjutfält) 14/9 (FAM), 1 ex Hovby ängar (Hammarsjön) 19/9 (HC), 1 ex Vanneberga plurra (Vanneberga-holmen) 20/9 (JLR), 1 ex fd soptippen (Kristianstad) 21/9 (BSV), hela 3 ex Isternäset 23/9 (THL), 1 ex Vannebergaholmen 25/9 (FAM) och årets sista observation blev 1 ex Pulken 30/9 (LNI, CCT). Nio höstfynd av 12 fåglar och 3-4 fåglar under våren är en ökning jämfört med fjolåret, men ligger i en normal tid för arten.

SKÄRPIPLÄRKA

Under vintern observerades regelbundet skärpiplärkor vid Äspetstranden. De största antalen som noterades var 3 ex 9-10/2 (DLU, JRY, Johan Sandström). Övriga fynd under första halvåret var 1 ex Östra Hammaren (Rinkaby skjut-fält) 3/2 (HC), 1 ex Häslövs ängar 15/3 (THL), 19/3 (RSG) och 6/4 (JLR). Ytterligare observationer var 1 ex Kalvalholm (Landöskärgården) 7/4 (NWA) och Vannebergaholmen 27/4 (JEL). Inga sommarfynd av potentiella häckande fåglar har gjorts i skärgården. Därefter dröjde det till september innan arten dyker upp i vårt område igen, och även då på flera lokaler längs kusten som Friseboda, Landön och Gropahålet. Största ansamlingen utgörs av minst 10 ex som rastade på Landön den 14/9 (HC). Från mitten av oktober och året ut finns endast rapporter om skärpiplärkor från Äspet, med som mest 3 ex 17/11 (LNI) och 23/12 (LNI).

VATTENPIPLÄRKA

Som vanligt var vi under vintern 2007/08 bortskämda med regelbundna observationer av vattenpiplärka vid Äspet (GRFL, GAR, FAM m fl). Största antal som rapporterats är 5 ex 12/1 (JEL). Vårens sista observation är

1 ex Östra Hammaren 23/3 (JEL). Höstens första vattenpiplärka rapporterades 31/10 även den från Äspet (JWE) och sedan fanns 1 ex på lokalen året ut med endast två undantag. 2 ex sågs 15/11 (FAM) 2 ex sågs 29-30/12 (CNN, LNI). Uppträdandet stämmer väl överens med hur det sett ut de senaste vintrarna. Vid de tillfällen det blir något kallare så dyker plötsligt fler fåglar upp i Äspet. Det här antyder förstås att det finns fåglar att upptäcka på andra håll när det är mildare, något som vi hittills inte varit lika framgångsrika med.

GULÄRLA

De första gulärlorna 2008 dök upp den 19/4 då 1 ex noterades vid Åsums ängar (FAM), Häslövs ängar (LNI) och Pulken (NP). Under höststräcket noterades bland annat 150 ex Rinkaby skjutfält 30/8 (AJU) och 155 ex samma lokal 31/8 (AJU). De 2 sista fåglarna för året noterades vid Pulken den 20/9 (JEL). Uppträdandet är helt normalt för arten. Fåglar av den nordliga rasten thunbergii rapporterades 4/5 Häslövs ängar (THL) och från hösten 10 ex Sännarna (Åhus) 15/8 (HC) och 1 ex Pulken 17 och 24/8 (CCT).

FORSÄRLA

Övervintrare fanns vid reningsverket i Kristianstad (GRFL, GAR m fl) och vid reningsverket i Tollarp (EVA, UJK), och den 6/3 flög en individ över motorvägen vid Skräbeån i Bromölla (PÖD). Från den 12/3 fanns fåglar på plats vid potentiella häckplatser t ex vid Forsakar (Leif Östman, Kersti Östman m fl). Häckningar konstaterades vid Rickarum (Äsphult) (UJK), Forsakar (HC, UJK m fl), Kvarnen i Skräbeån (Nymölla) (LNI), Ullarp (Sätaröd) (EVA), Årröds kvarn (EVA), Forshult (Djurröd)

(UJK), Gringelstad (Gärds Köpinge) (UJK) och i atlasruta Tullboda, Södra Lökaröd (Stefan Nyman). Under december fanns 1 ex vid Ilnestorpsgården (Tollarp) (EVA) som av allt att döma inledde ett övervintringsförsök. Förekomsten tycks vara stabil eller möjligen försiktigt ökande.

SÄDESÄRLA

Årets första rapporterades från Skepparslöv den 12/3 (Tomas Nilsson), vilket är samma datum som 2007, vilket då var avsevärt tidigare än vanligt. Är det manne ett resultat av klimatförändringen, eller bara en tillfällighet? Ett vinterfynd rapporterades från Äspet på nyårsafton (CNN), och det är sannolikt att denna fågel mestadels höll till i Åhus hamn där den var svår eller omöjlig att observera, men ibland flög ut på Äspetstranden för att födosöka.

SIDENSVANS

Under årets första månader fanns småflockar spridda runt om i kommunen, med största ansamlingen 200 ex vid Fröknegårdsskolan (Kristianstad) 8/4 (GRFL). Vårens sista observation var 35 ex vid Skånegatan (Bromölla) 17/4 (NWA). Höstens första observation gjordes vid Egna hems-området i Kristianstad den 19/10 (GRFL). Största höstflockar var 300 ex vid Tosteberga bodar 13/11 (FAM) och hela 800 ex Vånga 29/12 (GRFL).

STRÖMSTARE

Övervintrande fåglar fanns vid Blåherremölla, Årröds kvarn, Torsebro, Tollarp, Forsakar, Julebodaån vid Kumlan och Näsrum. Häckning konstaterades vid Forsakar (JWE, Linus Almqvist), Tollarp (UJK) och Ullarp (Sätaröd) (EVA). I slutet av året fanns fåg-

lar som inledde övervintring på flera av de lokaler som hyste övervintrare i början av året.

JÄRNSPARV

2 ex övervintrade på fd soptippen (Kristianstad) och noterades vid fyra tillfällen från och med 1/1 (GRFL, GAR, DLU m fl). De 2 första vårflyttarna sjöng vid Tosteberga ängar den 15/3 (FAM). I december noterades arten med 1 ex vid Härlövsborgstornet 10/12, och 1 ex inledde övervintring i en viltremiss väster om Tosteberga ängar och noterades från 13/12 och året ut (FAM, HC, THL m fl).

NÄKTERGAL

Första noteringen 2008 var 2 sjungande individer vid Härlövsborgstornet 29/4 (NWA). Arten är som bekant vanlig i rapportområdet, vilket bland annat visar sig i 43 sjungande individer natten 4-5/6 mellan Hammarslund och Horna ängar (RSG). Arten är avsevärt svårare att observera under sensommaren och hösten när den inte sjunger, och det resulterar i bara ett fåtal höstfynd. Sista rapporten för året var 1 ex vid Pulken 15/8 (CCT).

BLÅHAKE

Efter ett magert år för arten 2007 så blev det än sämre under 2008. Endast två rapporter har kommit in, 1 hona rastande Tosteberga bodar 31/8 (Bengt Arhall) och 1 ex fd soptippen (Kristianstad) 14/9 (FAM). Även om arten är skulkgig och ofta rastar i mer otillgängliga busk- eller ogräspartier, är det oväntat få rapporter. Det bör finnas fler fåglar att hitta därute, särskilt under toppen för höststräcket i september.

SVART RÖDSTJÄRT

1 hane övervintrade vid Äspet, och sågs framförallt vid södra hamnpiren i Åhus hamn (Bengt Allberg, Ingemar Marklund, THL m fl). Häckningar konstaterades i Åhus hamn (Elon Wismén, Hampus Lybeck), Vittskövle sågverk (GRFL), Bäckaskogs grustag (RBE) och Spårområdet (Kristianstad) (UJK). Vid Spårområdet gjordes också årets sista observation av 1 hona 16/11 (UJK).

RÖDSTJÄRT

Rödstjärtarna anlände något senare än föregående år då den första rapporten avser 1 sjungade hane 23/4 vid Nosaby golfbana (Kristianstad) (RSG). Även årets sista observation, 1 ex Strandvägen (Ivetofta) 19/10 (LNI), var några dagar senare än normalt.

BUSKSKVÄTTA

Under 2008 rapporterades den första fågeln 23/4 Hammarslund (RSG). De sista observationerna av arten som gjordes 2008 var den 4/10 då 2 ex sågs vid Vanneberga (JLR) och 1 ex fd soptippen (Kristianstad) (UJK). Dessa tre fåglar avviker tydligt från hur arten rapporterats de senaste åren, men följer kanske en trend då sistadatum 2007 i september var väsentligt senare än tidigare.

SVARTHAKAD BUSKSKVÄTTA

Glädjande nog fick vi även 2008 besök av denna trevliga fågel. 1 hane rastade kortvarigt i Äspet 7/4 (LNI, FAM, BSV m fl). Med tanke på att arten ökar generellt i landet bör vi kunna se fram emot fler möten med arten även i vårt rapportområde.

STENSKVÄTTA

Första rapporten för 2009 är från 3/4 då 4 ex sågs vid Västra Hammaren (Rinkaby skjutfält) (LNI) och 1 ex Vannebergaholmen (NWA). Årets sista rapport är från Takholmen (Tosteberga) 22/10 (LNI). Uppträdandet är helt normalt.

RINGTRAST

Arten noterades med 2, eller möjligen 3 individer 2008. 1 hane Vannebergaholmen 26/4 (ASD, FAM, NWA m fl), och på samma lokal 1 hane och 1 hona 27/4 (THL, NP, BSV m fl) – troligen var det samma hane som var kvar, men det går förstås inte att utesluta att det rörde sig om en ny individ. Uppträdandet var dels något senare än under 2007, dels var antalet färre än föregående år. Med tanke på att arten är förhållandevis fåtalig kan slumpmässiga faktorer som t ex sträckväder få stor betydelse för antalet fynd.

BJÖRKTRAST

Under årets första månader fanns inte några riktigt stora flockar, utan dessa fick vänta till hösten med 500 ex Wrangelsberg herrgård (Färlöv) 1/11 (GRFL), 600 ex Tosteberga ängar 13/11 (LNI) och 500 ex Österslövshus under årets sista dagar (HC).

TALTRAST

1 ex gjorde övervintringsförsök och sågs 1-4/1 vid Landöns camping (LNI, NWA m fl), men sedan saknas rapporter till den 8/3 då årets första flyttare rastade vid Tosteberga ängar (FAM). Årets sista observation av arten var 1 ex rastande Tosteberga bodar 13/11 (FAM).

RÖD Vingetrast

Ett vinterfynd från inledningen av året finns rapporterat med 1 ex Näsby fält

30/1-1/2 (DLU). I december finns fynd av enstaka fåglar från Tosteberga ängar (NWA), Hammarslund (JLR), Österslövshus (HC) och Rigeleje (Juleboda) (THL).

DUBBELTRAST

Vinterfynd gjordes vid Yngsjö 5/1 (GRFL), Åhus kärr 10/2 (JRY, Johan Sandström), Fjällmossen 20/2 (LNI) och i furet vid Östra Hammaren 29/2 (NWA). Årets sista fynd var 7 ex vid Pulken den 17/10 (CCT).

GRÄSHOPPSÅNGARE

Årets första sjungande fågel var 1 ex Näsby fält 29/4 (Lars J Jonsson). Totalt har 67 revirhävdande individer rapporterades 29/4 - 15/7, vilket är 16 färre än 2007 och 36 färre än rekordåret 1998. Fördelning: Balsby (1) Åby ängar-Karpalundsdammarna (7), Näsbyfält (9), Isteräset-Härlövs ängar (11), Kristianstad (2), Hammarsjön (13), Yngsjö (6), Köpinge ängar (1), Egeside-Pulken (11), Kärrfästorna-Furuboda (5), Olseröd (1).

FLODSÅNGARE

En sjungande individ upptäcktes vid Näsbygård 3/6 (BSV, Berit Pettersson). Den hördes sjunga hela juni och den 4-5/7 ringmärktes en hane och en hona med ruvfläckar (OSN). Man kan på goda grunder anta att 1 par gjort häckningsförsök i området. Ytterligare två sjungande fåglar påträffades. 1 ex sjöng Tolebäcken 4-13/6 (ARLA, FAM) och 1 ex sjöng Härlövsborgstornet 23/6 (BSE, FAM).

VASSÅNGARE

1 ex hördes regelbundet sjunga i Herculesviken 4/5-8/6 (BSV, NP). Liksom i fjol hördes enbart en individ till skillnad från tidigare år då flera individer har hävdat revir.

SÄVSÅNGARE

Första vårobsen var 2 sjungande individer i Herculesdammarna 26/4 (THL) och sista höstobsen Vannebergaholmen 21/9 (HC).

KÄRRSÅNGARE

Vårens första fågel sjöng vid Hammarspynt 9/5 (JLR). Totalt 123 sjungande individer är 12 fler än i fjol. Ca 50 hittades kring Araslövssjön och Hammar-sjön. Höstfynd är ovanliga och sista-fyndet i år har gjorts under häcknings-tid, 2 par med ungar i Svarta sjö 16/7 (GRFL).

TRASTSÅNGARE

1 ex noterades vid Edenryds badplats 10/5 (Göran Svahn, Margareta Danne-gren) och 1 ex sjöng i Karpalunds-dammarna 11/5 (ARLA, BSV, m fl). Tidiga majfynd handlar oftast om norr-sträckande fåglar som rastar kortvarigt. Mer intressanta fynd i lämpliga häck-ningsbiotoper var 1 sj Herkulesdam-marna 21-28/5 (AJU, Anders Kjells-son), 1 sj viadukten öster om Ister-nästornet 18/6 (JNI) och Lillö borgruin 25/6 (Johannes Tallroth). 4 sjungande individer är ett gott resultat.

RÖRSÅNGARE

1 sj Hammarslundsängar 27/4 (JLR) var tidigaste fyndet och senaste obser-vationen var 1 ex Pulken 10/9 (CCT). Båda är normala datum.

HÄRMSÅNGARE

1 sj 10/5 Äspet (BSV) utgjorde ett nor-malt förstafynd och senaste fyndet var 1 ex Svarta sjö 16/7 (GRFL). Det se-naste höstfyndet beror alldeles säkert på dålig rapportering under hösten då ar-ten flyttar i aug-börj av sept.

ÄRTSÅNGARE

Vårens första individ sjöng i Tosteberga fure 21/4 (LNI) och året senaste var 1 ex Vannebergaholmen 25/9 (FAM). Båda var normala datum.

TÖRNSÅNGARE

1 ex vid Vattentornet Åhus 27/4 (AJU) var relativt tidig men inte extremt, (årets första i Skåne 2008 sågs 26/4). 1 ex Landön 14/9 (HC) var ett normalt sistadatum.

TRÄDGÅRDSSÅNGARE

Årets första fågel var 1 sj Tolebäcken 7/5 (NWA). Sist fyndet under hösten var 1 ex Pulken 15/9 (CCT). Båda är fullt normala och utgjorde inga extremda-tum. De sista trädgårdssångarna brukar lämna landet 1:a veckan i oktober.

SVARTHÄTTA

Inga vinterobservationer har rapporte-rats. Första sjungande fågeln hördes vid Näsby gård 15/4 (JEL) och därefter rap-porterades sj fåglar dagligen. Under

Törnsångare, Niklas Jeppsson ©

oktober gjordes en handfull observationer och sist ut var en hona i Egnahemsområdet 31/10 (GRFL).

GRÖNSÅNGARE

Årets första grönsångare var 4 ex Björket 24/4 (NWA, RSG) och höstens sista 1 ex Vanebergaholmen 4/9 (PÖD), vilket är helt ordinär fenologi.

GRANSÅNGARE

Den tidigaste gransångaren var 1 ex Karpalundsdammarna 27/3 (THL), ett helt ordinärt ankomstdatum. Permanenta revir rapporterades från minst 12 olika lokaler och nyligen flygga ungar sågs vid Karlolsadammen, Degeberga 11/6 (GRFL), Ovesholmssjön 3/7 (UJK) och Kvarnäsammarna, Hammarsjön 20/7 (GRFL). Antalet revirhävdande fåglar som rapporterats torde dock bara utgöra en bråkdel av det totala antalet. Under hösten rapporterades en gransångare som uppvisande karaktärer för den östliga rasen *tristis* Kristianstads vattentorn 3/10 (HC). Sista rapporten för året var 1 ex Landön 17/10 (CNN).

LÖVSÅNGARE

Årets tidigaste lövsångare var 1 ex Tosteberga ängar 16/4 (NWA) och höstens sista 1 ex Östra Hammaren 10/10 (HC), ett helt normalt uppträdande för arten.

BRANDKRONAD KUNGSFÅGEL

Under 2008 gjordes smått fantastiska 18 fynd, varav 17 sjungande fåglar, vilket är ett präktigt rekord. De första fåglarna dök upp i april/maj men fåglar både sågs och hördes under större delen av sommaren. Majoriteten av fåglarna hördes sjunga vid ett tillfälle men 3 fåglar hävdade revir under längre tid. 1 par häv-

dade revir och sågs sen mata 5-6 ungar, Rigeleje 22/5-8/6 (THL, SVBI m fl). Troligtvis var det samma par som sågs på bo med ytterligare en kull om 4 ungar, Rigeleje 19-22/7 (UGS). Detta är den första rapporterade lyckade häckningen i nordöstra Skåne. Övriga fynd var: 1 ex Åhus 7/4 (BSV, LNI, m fl), 1 sj Ekenabben 10/4 (Mirja Ström-Eriksson, GRFL, m fl), 1 sj Friseboda 11/4 (EVA), 1 sj Juleboda 13/4 (Bengt Bengtsson), 3 sj Friseboda 19/4 (THL m fl), 1 sj Gropahålet 19/4 (THL), 1 sj Östra Sandar, Åhus 26/4 (Johan Moberg), 1 sj Öllestorp, Djurröd 30/4 (UJK), 1 sj Svimpex stenbrott, Oppmannaberget 3-17/5 (GKN, m fl), 1 sj Trolle-Ljungby 11/5 (FAM), 1 sj Egeside/Ängagårdsvägen 15-31/5 (PÖD, JEL m fl), 1 sj Östra Sönnarslöv 13/6 (Mikael Olofsson), 1 sj Maltesholm 14/6 (Arne Holgersson), 1 sj Nyagrop, Friseboda 7/7 (RBE), samt 1 sj Rinkaby skjutfält 16/7 (Stefan Göransson, Margareta Dannegren).

GRÅ FLUGSNAPPARE

Första observationen var 2 ex Transval, Åhus 14/5 (BSV). Detta är en vecka senare ankomstdatum jämfört med de senaste 4 åren. Sista rapporten för året blev 8 ex Rinkaby skjutfält 23/9 (BSV).

MINDRE FLUGSNAPPARE

Den 1K fågel som observerades på Vannebergaholmen 10/8 (SVBI) utgör bara det femte fyndet i vårt område sedan 2004.

SVARTVIT FLUGSNAPPARE

Årets första fågel noterades vid Härlevsborgstornet 25/4 (PÖD, Johannes Österblad). Sista observationerna för året gjordes 6/9 med 1 ex Maglehem (Magnus Lundberg) och samma datum

5 ex Äspet (HC). Detta är helt ordinära fenologidatum.

HALSBANDSFLUGSNAPPARE

En adult hane upptäcktes på Östra kyrkogården, Kristianstad 24/4 (BSE, m fl), där den uppehöll sig till skymningen. Arten är långt från årlig i vårt område och i Kristianstad har sedan 1978 endast 8 individer rapporterats.

SKÄGGMES

Under januari och februari finns rapporter endast från Äspet med toppnoteringen 10 ex 20/1 (ARLA). Fr o m maj finns obsar även från övriga kärnområdet; Yngsjön och Herkulesviken. Därutöver finns en udda rapport av 2 ex Tosteberga ängar 12/7 (JWE). Säker häckning har endast konstaterats vid Yngsjön där en 1k fågel sågs 10/7 (HC). Vid Edenryds badplats flög 2 ungfåglar förbi 31/7 (OSN). Frågan är var de kommer ifrån? Större flockar finns endast rapporterade från Äspet med som mest 22 ex 17/10 (RSG), 13 ex 3/11 (UJK, EVA) samt 16 ex 22/11 (HC). Enda vinterobservationen utanför Äspet var 1 ex Råbelövssjön 26/12 (HC).

STJÄRTMES

1 ex av den sydliga rasen *europaeus* sågs vid Österslövshus 23/2 (HC) och 1 ex med intermediära karaktärer mellan den nordliga rasen *caudatus* och sydliga *europaeus* noterades på Härlövs ängar 16/4 (HC). Tvåsiffriga flockar rapporterades i januari samt oktober - december från Ekenabben, Friseboda, Ivetofta, Äspet och Ekestad.

TALLTITA

Från norra delen av vårt område finns rapporter från Båen, Mjönäs, Skärnsås,

Kasteboda (Immeln), Vånga, Ekestad, Arkelstorp, Balsberget, Bjärlöv och från det sydvästra området Ilnestorp (Tollarp), Vittskövle, Maltesholm, Degeberga, Olseröd, Östra Kumlan (Maglehem), Juleboda. Framgångsrika häckningar rapporterades från Kriborgsvägen, Degeberga 11/6 (GRFL), Killeboda, Stora Sandvik 5/7 (UJK, GKN) samt Friseboda 7/7 (RBE). Atlasinventeringen avslutas under 2009 och den kommer förhoppningsvis ge svar på hur talltitepopulationen i nordost mår.

PUNGMES

Årets första observation gjordes vid Herkulesdammarna 5/4 (FAM), ett ordinärt ankomstdatum. Bobygge noterades vid Härlövsborgstornet 7/4 - 14/5 (HC, Annika Wetterberg, Nils Söderbom) och Härlövs ängar 20/5 (HC). Minst två framgångsrika häckningar konstaterades vid Karpalundsdammarna med som mest 10 nyligen flygga ungar 21/6 (RSG, MPE, Therese Petersson). Totalt antal häckningar är mycket svårt att skatta, men torde röra sig om minst 5-10. Detta antal är i samma storleksordning som skattningarna gjorda senaste fyra åren. Sista rapporten för året kommer från Karpalunds sockerbruksdammar 11/7. Inga höstobservationer gjordes.

SOMMARGYLLING

Årets första sommargylling sjöng vid Prästlönebostället, Egeside 10/5 (BSV), ett helt ordinärt ankomstdatum. Enstaka sjungande fåglar har sedan rapporterats från Kärrfästorna 15/5 (PÖD), Äspet 17/5 (Lisette Härsjö, Annelie Andersson), Pulken 17/5 (CCT), Blåherremölla 21/5 - 17/8 (THL, m fl), Kumlan Västra (Maglehem) 28/5 (THL), Äskebjör (Magle-

hem) 4/6 (Rickard Bergendahl), Moss-lunda 7/6 (Lars-Göran Lillvik), Horna Fure (Åhus) 17/6 (Sara Birkedal), Galoppvägen, Vittskövle 25/6 (JWE). Mycket anmärkningsvärt är att inte en enda säker häckning rapporterats under året, trots ett beräknat antal av omkring 15 sjungande fåglar på minst nio lokaler under häckningstid.

TÖRNSKATA

Den första observationen gällde en hane på Åsums ängar 9/5 (RSG). Liksom år 2007 kunde 50-talet revir räknas in och för 20-talet par har lyckade häckningar noterats. Det är det pågående atlasarbetet som resulterat i att häckningar rapporteras så flitigt. Det rapporterade antalen är naturligtvis bara en bråkdel av det häckande beståndet. Årets sista blev en 1k-fågel på Hamrarna 27/9 (FAM, SVBI).

VARFÅGEL

Under våren sågs varfågel med enstaka ex på 20-talet lokaler, den sista noteringen gjordes vid Äspet 12/4 (SVBI). 1 ex sågs åter på samma lokal 23/9 (HC) och totalt under resten av året sågs enstaka på drygt 30-talet lokaler. Antalet övervintrande varierar starkt mellan åren och årets siffra var i den nedre delen av intervallet.

NÖTKRÅKA

Det tog tid innan denna doldis avslöjade sin närvaro detta år. Första observationen blev 1 ex Fjälkestad 5/4 (LÅK) som lät sig höras. Ytterligare några få observationer gjordes första halvåret innan de sin vana trogen blev mer synliga från mitten av juli och ett par månader framåt. Som mest sågs 7 ex Olseröd 25/8 (THL) och 13 ex str S Rinkaby skjutfält 31/8 (AJU). Några lyckade häck-

ningsresultat har inte noterats trots flitigt atlasarbete. Observationer under av enstaka ex gjordes på följande lokaler: Råby Levräsön, Leingaryd, Glasbruket Bökestad sågmölla, Österlövshus, Balsberget, Pulken, Härnestad, Olseröd, Ivön, Maglehem, Kjugekull, Gyetorpskärret, Soptippen Kristianstad, Tosteberga ängar, Vannebergaholmen, Åhus, Öllestorp, Skånegatan Bromölla, Takholmen och Vanneberga.

KAJA

Att kajorna ökar har väl inte undgått någon? Stora övernattningsflockar samlas på vissa ställen, inte minst inne i Kristianstad och stora flockar födosöker i jordbrukslandskapet. Ett par noteringar av större flockar är 7000 ex i Kristianstad 24/2 (GRFL) och 1000 ex i Tings Nöbbelöv 24/3 (UGS).

RÅKA

Ett antal stora råkflockar har observerats: 200 ex Vannebergaholmen 4/1 (Lars-Erik Jönsson), 200 ex Tings Nöbbelöv 24/3 (UGS), 150 ex Rinkaby 3/6 (RBE) och 100 ex Furehov, Åhus 6/9 (JEL). Bilden av häckande råkor blev inte fullständig genom årets noteringar, tidigare års atlasinventeringar har inte följts upp systematiskt. Enda större kolonin som noterats är ca 100 par Ivetofta kyrka, Bromölla (GRFL)

KORP

Några noteringar av större ansamlingar finns rapporterade. Det sågs 18 ex Tosteberga bodar 3/1 (BSV), 30 ex samma lokal 7-9/2 (CNN, Stig Fredriksson) och ca 30 ex Pulken 3-4/11 (CCT). Olika grader av häckningsindicer har rapporterats från drygt 10-talet lokaler.

STARE

Åtta januarifynd, däribland 20 rastande Svaneholm 5/1 (FAM), 10 rastande Häslövs ängar 9/1 (CNN), 15 ex Pulken 17/1 (ARLA) och 10 ex Näsby fält 30/1 (DLU). Den största vårfloeken var 1 500 ex vid småbåtshamnen i Bromölla 8-10/4 (LNI). På försommaren sågs 2 000 ex Åkesholm (Råbelövssjön) 18/6 (GRFL) och 1 000 ex Nosaby 11/7 (Henrik Ramneback). Stora höstflockar var 2 000 ex Hercules dammar 6/8 (HC, GKN), 2 000 ex Vanneberga plurra 21/8 (UJK, EVA), 1 000 ex Häslövs ängar 5/9 (LNI) och 1 000 ex Österslöv 28/9 (Albin Thorsson). Från december föreligger åtta rapporter, varav de största flockarna var 15 ex Häslövs ängar på Luciadagen (CNN), 27 ex Karsholm 26/12 och 40 ex Kälkestad 28/12 (båda HC).

ROSENSTARE

Det var en glad Hans Cronert som upptäckte och larmade ut den årsunga rosenstare som uppehöll sig på ledningar och stubbåkrar strax N om Österslöv 28-30/9! Många lokala och tillresta skådare fick tillfälle att glädjas åt fågeln, som snällt lät sig studeras i starflocken på plats. Senast vi hade besök av denna sydostliga gäst i området var i Karpalund och Viby 10-21/9 2004, dessförinnan på Åby ängar där 1 adult fågel sågs 25/6 1997.

GRÅSPARV

Endast en rapport överstiger 25 ex: ca 25 par med ungar Nordanvik 18/6 (GRFL).

BOFINK

Tre hyfsade sträckdagar på hösten: 2 000 mot Sv, Rinkaby yttre 20/9 (HC),

1 500 str på samma plats 26/9 (NWA) och 5 000 str Soptippen i Kristianstad 29/9 (UJK).

OBEST BO-/BERGFINK

Fyra höstdagar med höga siffror var 1 030 ex mot SV, Pulken 30/9 (CCT), 3 300 str Soptippen i Kristianstad 4/10 och 4 000 str på samma plats 10/10 (båda UJK). Höstens mest magnifika finksträck passerade Rinkaby yttre 4/10 mellan kl 7 och 11, då ca 10 000 ex sträckte SV (HC).

BERGFINK

Inga sommarfynd. Uppträdde i låga antal 2008. Största rapporterade flockar var 500 sträckande Soptippen i Kristianstad 29/9 (UJK) och 500 rastande Träne 17/10 (CNN).

GULHÄMPLING

Gulhämplingen hade ett hyfsat år 2008. Vårens första sjöng vid Åhusgården, Äspet (EVA) 4/4 och samma, för arten perfekta revir hävdades ännu 30/5 (JEL). I kärnområdet Äspet gjordes som vanligt flera fynd: 1 sj Pärlnmakarvägen (Transval) 12/4 (AJU), 1 sj Tranbärsv 4/5 och 24/5, 1 sj Fältsippev 5/5, 1 sj korset Lusernv x Tångv 5/5, 1 sj Björkstigen 5/5, 1 sj Villav 5/5, 1 sj korset Revhaksx Strandv 16/5, 1 lockande korset Strandv x Sigfridsv 16/5, 1 sj korset Björkstigen x Strandv 30/5, 1 sj mellan Strandv och Lilla Kustv 30/5, 1 sj korset Strandv x Tångv 31/5 och 1 sj korset Svampv x Havsv 12/6 (de senaste tolv fynden JEL, föredömligt lokalpreciserade!). Även om några fynd möjligen avser samma fågel, tycks antalet revir i Äspet ha mer än fördubblats (från fjolårets blygsamma 3-4). I Yngsjö gjordes minst 3 fynd av sjungande fåglar: 1

campingplatsen 19/5 (JSZ), 1 Ågas gård 22/7 (CCT) och 1 Asp v x Ålv 29/7 (Olle Jonsson). Även 31/7 sågs 1 förbiflygande i Yngsjö, korset Gråstensv x Alprosv (Olle Jonsson). Andra fynd under häckningstid har gjorts på följande kust-lokaler: 2 ad Furuboda 19/4 (ARLA), 1 sj Friseboda 19/5 (RBE) och 1 sj Nyehusen 11/7 (Peter Strandvik). En försiktig uppskattning tyder på ca 8 revir i Äspet-Transval, minst 1 revir Yngsjö och 3 revir Nyehusen-Friseboda. Det motsvarar ca 12 revir sammanlagt (att jämföra med 8-9 revir 2007).

GRÖNFINK

De enda hundraflockar som noterats var 150 ex Näsby fält 30/1 och 100 ex på samma lokal 1/2 (båda DLU).

STEGLITS

Årets första stora flockar var 30 ex Åhus 27/1 (HC) och 50 ex Näsby fält 30/1 (DLU). Arten är vanligare som häckfågel i vårt område än rapporterna ger sken av. Uppgifter om trolig-säker häckning (Atlaskriterium 5 och högre) har endast kommit från följande lokaler: Staversvad (Lerjevallen), Snärjet (Arkelstorp), Balsby, Kvarnäsammarna, Mossagården, Vramsån och S Lökaröd. Från höst-vinter rapporteras hela 23 flockar med mer än 10 ex, varav de största var: 90 ex Isternäset 23/9 (THL), 50 ex Hamrarna 27/9 (FAM) och 80 ex Härlövs ängar 29/9 (Björn Alfer). Steglitsen har ökat i antal sedan 1990-talet. Arten är numera en regelbunden vintergäst vid traktens fågelbord (ett okänt beteende för 10 år sedan).

GRÖNSISKA

Endast två större vårflockar har noterats: 100 ex Ilnestorp 31/1 (EVA) och 100 ex Näsby fält 1/2 (DLU). Rapport

ter från häckningstid har kommit från sju lokaler: Mjönäs, Arkelstorp, Oppmannaberget, Leingaryd, Vannebergaholmsfuret, Yngsjö och Djurröd.

Höststräcket över Rinkaby skjutfält tog fart med 88 ex mot SV 31/8 (AJU), och kulminerade med 500 ex 20/9 samt 500 ex 4/10 (båda HC). Den 4/10 noterades sträckrörelser även över Kristianstads soptipp med 240 ex (UJK), Friseboda med 200 ex (GRFL) och Åhus med 150 ex (BSV). Sträcket ebbade ut med 135 ex Friseboda 22/10 (UJK) som senast rapporterade tresiffriga antal.

HÄMPLING

Årets första var 1 sj Ilnestorp 15/3 (EVA), ett normalt ankomstdatum. Vårens största flock var 300 ex Tolebäcken 25/3 (THL m fl). Större flockar på hösten var 125 ex på Isternäset 23/9 (THL), 100 ex Hamrarna 27/9 (FAM) och 125 rastande i Olseröd 2/10 (THL). De sista hämplingarna för året var 70 ex Wrangelsberg 12/10, samt en ovanligt sen flock med hela 95 ex Åhuskärr 13/12 (båda GRFL).

VINTERHÄMPLING

Under årets tre första månader sågs ca 400 vinterhämplingar på sju lokaler. Flockar med tvåsiffrigt antal var 15 ex Miklagård 1/1 (Tomas Nilsson) och 15 ex Rinkaby ängar 16/2 (CNN). I sena halvan av mars ökade antalet, med 30 ex Karsholm 22/3 (HC) och 18 ex Olseröd 23/3 (Henrik Forsvall). Den största (bland-)flocken, med som mest 300 vinterhämplingar (varav flera sjungande, i sällskap med hämpling/steglits/bofink) samlades vid Tolebäcken 23-25/3 (JWE, THL m fl)! Vårens sista var 2 ex Härlövs ängar 31/3 (FAM). Höstfynden började med tidiga 20 rastande vid Råbelövssjön 29/9 (Thomas

Hultqvist), och fortsatte med 10 ex Ö Hammaren 10/10 (HC), 13 födosökande Tosteberga ängar 15/10 (NWA), 24 rastande Tosteberga bodar 18/10 (JEL), 15 ex Lerjevallen 23/11 (UTO) och 15 ex Åhuskärr 13/12 (GRFL). Inga stora höstflockar har rapporterats.

GRÅSISKA

Liksom under hösten 2007 uppträdde arten mycket sparsamt 2008; under årets fem första månader rapporterades endast drygt 80 ex totalt! Största flocken var blygsamma 16 ex Käringören 1/3 (MWA, ARLA). Endast en handfull rapporter om sjungande hanar i maj-juli (troliga brunsiskor, rasen *cabaret*) har inkommit från Ekenabben, Näsby fält (2 ex), Härlövsborgstornet och Svarta sjö. Dessa fem bör jämföras med 19 sjungande 2007, 15 sjungande 2006 och hela 39 sjungande under rekordåret 2005. Tillbakagångens orsak är okänd och det ska bli spännande att följa det lokala brunsiskebeståndets utveckling 2009! Även de största flockarna på senhösten var tämligen blygsamma: 80 ex Ekenabben 3/11 (RSG), 50 ex Fjällmossen 17/11 (FAM), 80 ex Vannebergaholmen 30/11 (HC), 30 ex Äspet 13/12 (GRFL), 55 ex Friseboda 18/12 (THL), 50 ex Fjällmossen 23/12 (Arne Holgersson) och 50 ex Kjuge 30/12 (NWA).

SNÖSISKA

Årets enda snösiska var en honfärgad fågel som födosökte på Ö Hammaren 31/1 och den belätne upptäckaren var Ulf Sjölin!

MINDRE KORSNÄBB

Under första halvåret sågs drygt 200 ex, fördelade på ca 20 lokaler. De största flockarna var 30 ex Friseboda 1/1 (Tomas Nilsson), 52 födosökande Önnestad 4/1 (ARLA) samt 32 ex Önnestad 13/3 (ARLA). Permanenta revir konstaterades i Leingaryd och Djurröd. I juli började flockar röra på sig: 45 ex Friseboda 7/7 (RBE), 14 ex Lyngsjö 10/7 (Martin Tjernberg), 10 ex Vannebergaholmen 18/7 (LNI) och 60 ex Äspet 20/7 (JEL). Inga stora flockar sågs under hösten, max-siffrorna för varje lokal var 20 ex Vannebergaholmen 21/8 (UJK), 20 ex Rinkaby skjutfält 26/9 (NWA) och 17 ex Friseboda 30/9 (LNI). Strax före nyår fanns 11 ex kvar i Friseboda (BSE).

STÖRRE KORSNÄBB

Fjölårets höga höstsiffror återspeglas i den flock som uppehöll sig i Friseboda 1/1-24/2, för att därefter gradvis upplösas. Redan på nyårsdagen sågs 20 ex på lokalen och 18/2 fanns här hela 30 ex (UJK m fl). I Vannebergaholmsfuret sågs 12 ex 12/1 (LNI) med flera rapporter om lägre antal in i mitten av feb. Vidare 13 ex Ö Hammaren 3/2 (HC), 3 ex Terraholmen 2/2 (DLU), 12 ex Nyehusen 16/2 (GRFL), 13 ex Egeside 19/2 (BSV) och 17 ex i furet O om Lyngsjön 2/3 (LNI). Två par i lämplig häckbiotop rapporteras från Maltesholm 3/3 (EVA) och 1 par Vannebergaholmsfuret 16/3 (FAM). Sista vårfyndet var 1 ex mot N över Hedentorp 3/5 (RSG). På sommaren sågs 5 ex Vannebergaholmsfuret 18/7 (JLR) och

Tabell 4. Antalet snösiskor (vår/höst) efter år 2000

2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
0 / 0	0 / 8	5 / 0	3 / 0	0 / 8	11 / 0	2 / 1	1 / 0	1 / 0

3 ex Äspet 7/8 (Jonas Engzell). Endast sex höstfynd, med 5 ex Ö Hammaren 26/9 (LNI) och 12 ex Friseboda 9/10 (JLR) som högsta noteringar.

ROSENFINK

Årets första rosenfink sjöng i S delen av Egeside 5/5 (Anders Jönsson), ett ovanligt tidigt vårfynd (pass upp för rosenfinkhärmande buskskvättor!). Två veckor senare sjöng en utfärgad hane vid Pulken 18/5 (CCT), en hane sökte föda på Isternäset 19/5 (JSZ) och samma dag sjöng 1 ex S om Yngsjö (Owe Rosengren), mera normala datum för artens ankomst. I skiftet maj-juni sjöng ett dusin rosenfinkar i Egeside-Pulken-Yngsjön-området (CCT m fl). Andra lokaler för arten var 1 sj Gropahålet 23/5 (MSN), 1 sj Krogstorp 25/5 (OSN), 2 sj Åhus 29/5 och 5/6 (JEL), 2 sj Herculesdammarna 8/6 (Lena Essedahl), 1 sj Nyagrop 8/6 (THL), 1 sj Viby äng 8/6 (Elon Wismén), 1 sj Hammarspynt 9/6 (JLR), 1 sj Hammarslund 2/7 (JLR) och 1 sj Näsby gård 2/7 (OSN). Många av dessa var sannolikt oparade individer, men flygga årsungar som indikerar häck-

Stenknäck, Niklas Jeppsson ©

ning var 3 ex Tosteberga ängar 12/7 (JWE) och 2 ex Pulken 17/7 (CCT). I mitten av juli samlades stora finkflockar på en nyslagen rapsåker NO om Pulken, däribland fanns 7 rosenfinkar 19/7, 6 ex 22/7 och årets sista, 1 ad hane 24/7 (samtl CCT).

DOMHERRE

De största flockar som rapporterades var 20 ex Tollarp 19/1 (CWE) och 15 rastande Juleboda 22/2 (BSV). Tre rapporter anger trolig häckning (Atlas-kriterium 5 el högre): Arkelstorp 15/4, Killeboda (Stora Sandvik) 25/5 och Olarp (Äsphult) 14/6 (samtl UJK). Från hösten föreligger tre rapporter om ”tutande” (östliga?) domherrar mellan 31/10 och 17/11.

STENKNÄCK

Tre större vinterflockar har rapporterats: 20 ex Arkelstorp 1/1 (FAM), 15 ex Ekestad 1/1 (GAR, GRFL) samt 20 ex Näsby fält 30/1-1/2 (DLU). Under häckningstiden maj-juli har trolig häckning av stenknäck (Atlas-kriterium 5 eller högre) rapporterats från 10 lokaler i samband med Atlasinventering: Håkanryd (matande), Romelstorp (Arkelstorp), Snärjet (Arkelstorp), Balsby, Killeboda, Öllestorp (Djurröd), Rickarum, Råbockarp (Äsphult), Olarp (Äsphult) och Blåherremölla (pull).

LAPPSPARV

Fem fynd. Vid Karsholms gods sågs 1 ex mitt i vintern 9/2 (HC), vilket tyder på övervintring i åkerlandet. Övriga obsar låg väl samlade i lappsparvens höststräcktopp: 1 ex rastade vid Björkhäll, Hovby ängar 19/9 (HC), 1 ex rastade på Vannebergaholmen 21/9 (UJK m fl) och 1 ex på Isternäset 23/9 (THL).

Tabell 5. Antalet anträffade lappsparvar (vår/höst) sedan år 2000

2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
1 / 8	3 / 1	0 / 30	2 / 12	3 / 7	1 / 23	0 / 5	2 / 6	1 / 3

SNÖSPARV

Femton rapporter från perioden 12/1-15/3 kan sammanfattas till: 6 ex Vannebergaholmen 12/1-26/2 (NWA m fl), 2 ex Balsby 12/1 (HC), 1 ex Äspet 14/1-26/2 (LNI, JRY m fl), 2 ex Karsholms gods 17/2 (LÅK) samt 2 ex mot N vid Friseboda 15/3 (GRFL). Fyrtio rapporter har inlutit mellan 18/10-31/12, de flesta från Äspet, där höstens första 2 ex sågs 18/10 (Per Törnquist). Antalet snösparvar i Äspet kulminerade med 17 ex 2/11 (HWL) och högsta antalet på lokalen under december var 3 ex 29/12 (CNN). Andra höstrapporter var: 25 ex Häslövs ängar 31/10 (NJE), som hade ökat till 40 ex 2/11 (EVA). Vid Gropahålet flög 35 ex mot N 2/11 (JLR) och 7 ex födosökte på Isternäset samma dag (EVA), 4 ex Furuboda 5/11 (RSG) samt 3 ex på samma lokal 9/11 (HC). På Ö Hammaren sträckte 11 ex mot SV 8/11 (HC), vid Nyehusen sökte 15 ex föda 13/11 (UJK, EVA) och vid Hästad (sydost Österslöv) sågs 8 ex 16/11 (HC). På skärgårdskusten sågs 2 ex Vannebergaholmen 13/11 och 12 ex 16/11 (båda FAM), 25 födosökande på Rustningsskär 21/11 (NWA) och 1 ex Landön 30/11 (MPE). Årets sista var 3 ex Juleboda (Harald Perby).

GULSPARV

De största flockar som rapporterats från respektive lokal är: 75 ex Tosteborga 2/1 (LNI), 78 ex Kjuge 12/1 (LNI), 350 ex Gustavsberg (N Strö) 20/1 (MSN), 400 ex V om Karsholms gods 2/2 (HC), 100 ex Trolle-Ljungby 9/2 (Stig Fredriksson), 150 ex Huaröd 14/2 (ARLA), 100 ex Köpinge ängar 16/2 (FAM), 76 ex Nymölla 2/3 (LNI), 75 ex Friseboda 22/10 (UJK), 125 ex Levrasjön 16/12 (LNI), 110 ex Gummastorpasjö 25/12 (Charlotte Wigermo) samt 200 ex Räbelöv 26/12 (HC).

ORTOLANSPARV

Årets fynd av denna nordostskånska sällsynthet var 1 ex mot NO vid Oppmanna kyrka 3/5 (UJK). En återblick visar 17 vårfynd mot endast 3 höstfynd efter selskiftet (antal ex vår/höst):

SÄVSPARV

Trots relativt milda jan-feb endast enstaka vinterförekomster: 1-2 ex Äspet 2/1-1/3 (FAM m fl), 1 ex Linnérundan 6/1 (Elin Wetterlöf), 3 ex på ruderatmark N om Gamlegården 11/2 (DLU), 1 ex Härlövs ängar 13/2 (JNI), 2 ex Häslövs ängar 19/2 (NWA) och 7 ex på

Tabell 6. Antalet fynd av ortolansparv (antal ex vår/höst)

2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
3 / 2	1 / 1	5 / 0	4 / 0	0 / 0	0 / 0	2 / 0	1 / 0	1 / 0

samma plats 20/2 (BSV). Högsta antal rastande under vårsträcket var 60 ex Håslövs ängar 15/3 (THL), 40 ex Kvarnäsvisken 30/3 (RSG) och 40 ex Rinkaby ängar 6/4 (RSG). Under höstens sydsträck sågs 60 ex Kristianstads soptipp 9/9 (UJK) och minst 30 rastande Kalva-

holm (Landön) 7/10 (NWA). December: 1-3 ex noterades i Äspet hela månaden, men 27/12 sågs 4 ex (JEL). Därutöver 2 ex Hammarspynt 4/12 (CNN), 1 ex Hästad (sydost Österslöv) 7/12 (HC) och 1 ex S Råbelövssjön 26/12 (HC).

Rapportörsförkortningar:

AJU	Andre Julinder	JSZ	Johan Södercrantz
ARLA	Anders Larsson	JWE	Jan Wernerman
ASD	Anette Strand	KAN	Kent Andersson
ASM	Anders Sennmalm	KSN	Kaj Svahn
AWE	Anders Westlund	LNI	Linda Niklasson
BBG	Björn Berggren	LÅK	Lars Åkerman
BSE	Bo Settergren	MPE	Mikael Persson
BSV	Björn Svärd	MSN	Mikael Svensson
CCT	Carl Christian Tofte	MWA	Mona Wall
CFÄ	Christer Fält	NJE	Niklas Jeppsson
CNN	Christer Neideman	NP	Niclas Persson
CWE	Christer Wendeler	NWA	Nils Waldemarsson
DLU	David Lundgren	OSN	Ola Svensson
EVA	Evert Valfridsson	PON	Patrik Olofsson
FAM	Fredrik Ahlström	PÖD	Patrik Österblad
GAR	Göran Arstad	RBE	Richard Bergendahl
GKN	Göran Knutsson	RSG	Roine Strandberg
GRFL	Greger Flyckt	SVBI	Sven Birkedal
HC	Hans Cronert	THL	Thomas Lindblad
HWL	Håkan Wittzel	UGS	Ulf Gårdenfors
JEL	Johan Elmberg	UJK	Ulf Jungbeck
JLR	Jan Linder	US	Ulf Sjölin
JNI	Johan Niss	UTO	Ulrika Tollgren
JRY	Johannes Rydström		